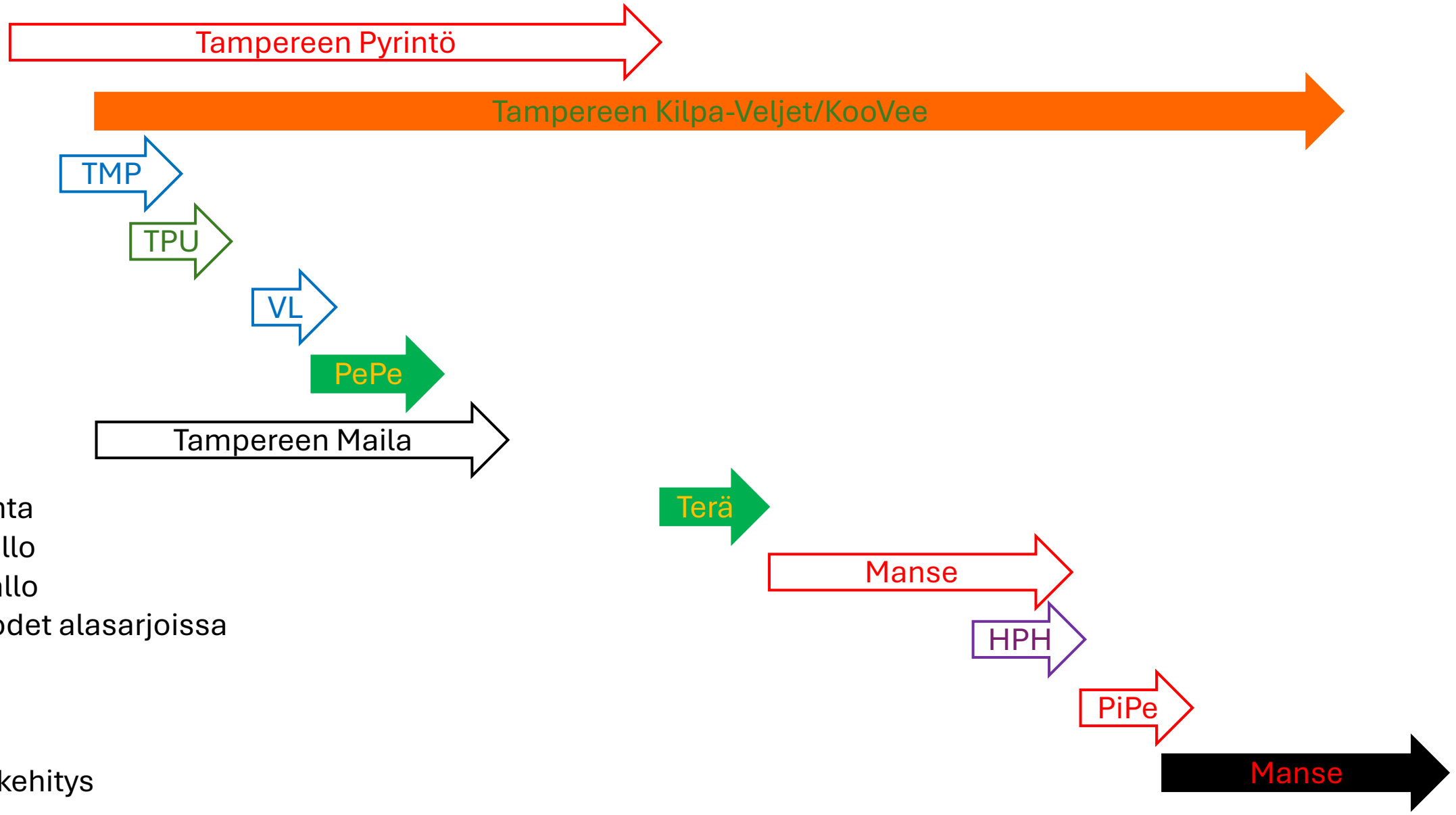
Paloja Tampereen pesäpallon historiasta

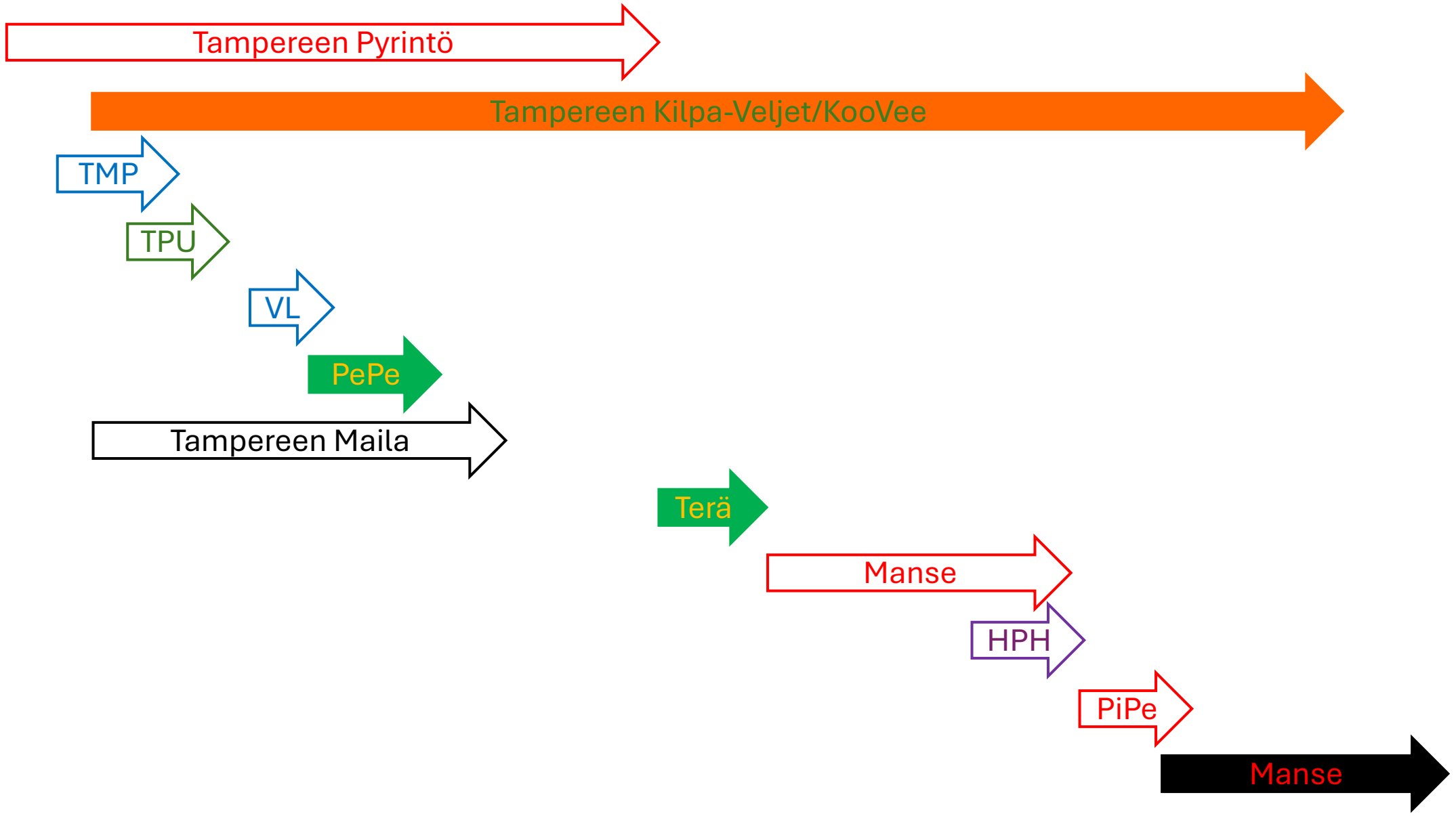
Tampereen pesäpallon alkuvaiheita

- Tampereen ensimmäinen pitkäpallo-ottelu 12.10.1919.
  Aamulehden uutinen asiasta 10.10.1919
  - https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/1156996?term=pitk%C3%A4pallo&page=6
- Ensimmäinen pesäpallo-ottelu 1921.
  - Pesäpalloa Tampereella ensimmäisen kerran vuonna 1921 Suojeluskuntain mestaruuskilpailujen yhteydessä
  - Aamulehden juttu aiheesta, Lauri Pihkalan haastattelu
  - https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/1376175?term=pitk%C3%A4pallolla&term=pitk%C3%A4pallon&page=9

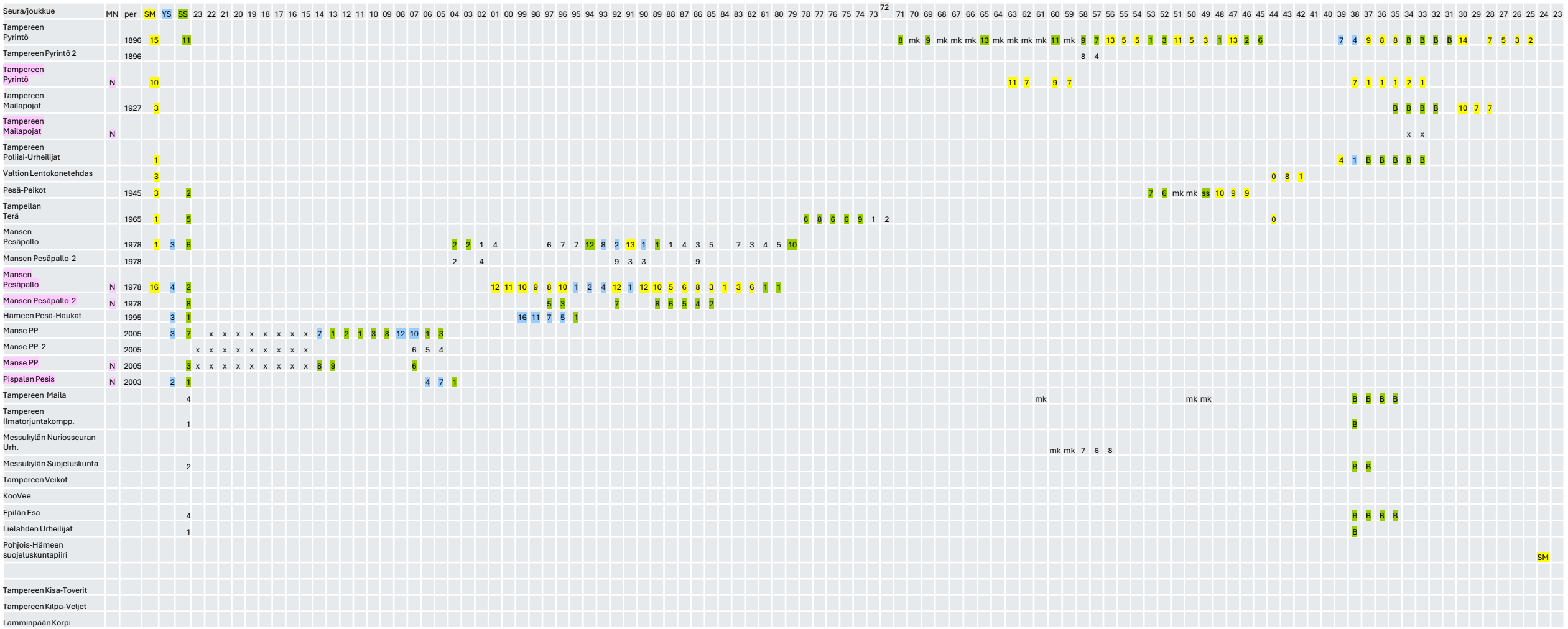

uojeluskunta
laispesäpallo
Miespesäpallo
liljaiset vuodet alasarjoissa
PU
OGOT
lenkilöt
esäpallon kehitys

1920-	1930-	1940-	1950-	1960-	1970-	1980-	1990-	2000-	2010-	2020-

1920-	1930-	1940-	1950-	1960-	1970-	1980-	1990-	2000-	2010-	2020-

Tamperelaisia pesäpalloseuroja

Tamperelainen suojeluskuntapesäpallo

P.-Hämeen pesäpallomestarit v. 1931.
Jokinen, Vainio, Kemmo, Ruissalo, Aarnio, Liuttu, Koskenalusta, Kuulusa ja Nieminen.

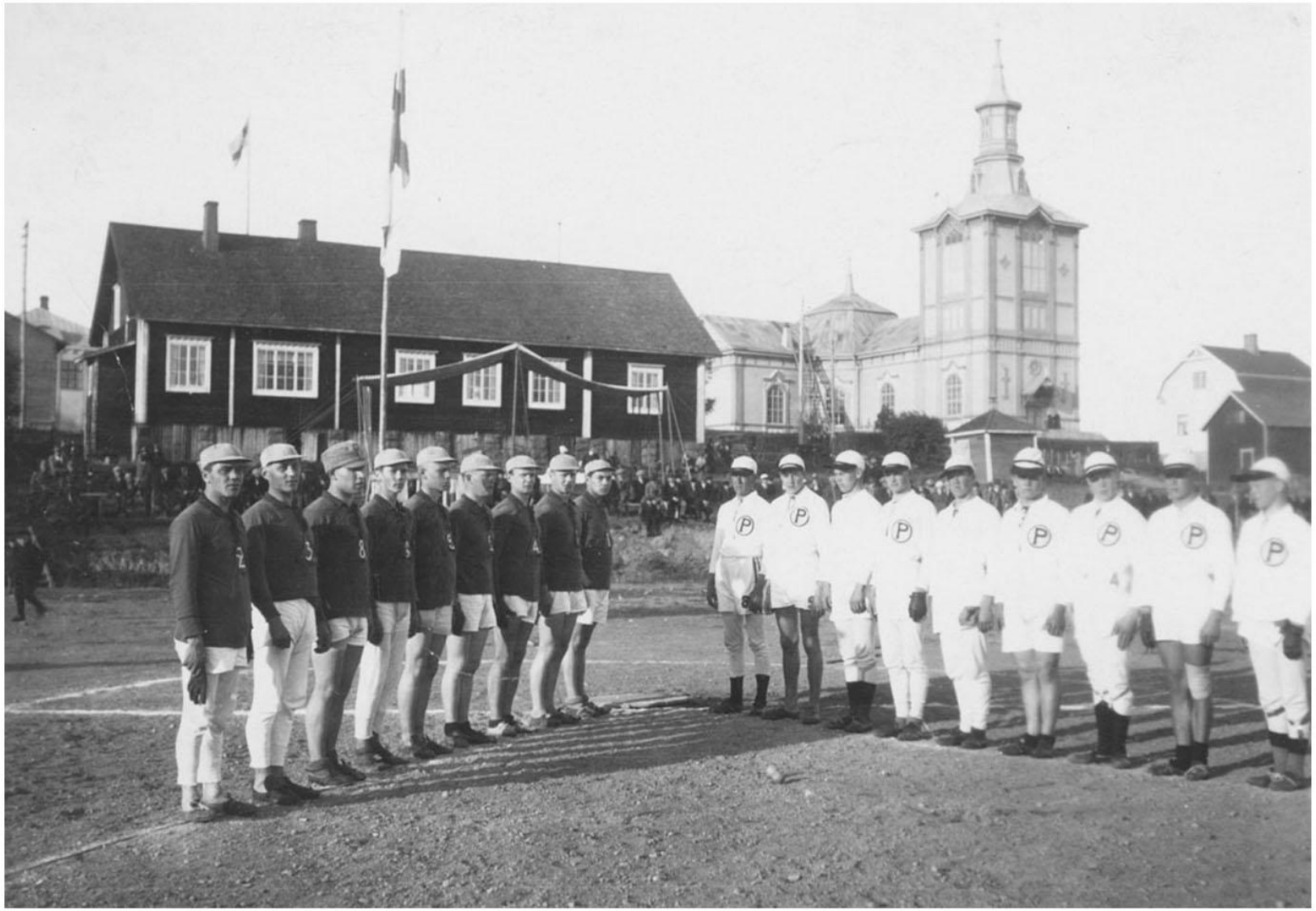
Pesäpallo levisi nopeasti 1920-luvulla koko maahan suojeluskuntajärjestön toimesta, jonka liikuntakasvatusohjelmaan pesäpallo oli mukana. Tampere kuului Pohjois-Hämeen suojeluskuntapiiriin. Pohjois-Hämeen suojeluskuntapiirin pesäpallojoukkue menestyi hyvin suojeluskuntajärjestön piirien välisissä Suomen mestaruusotteluissa, joukkueissa pelasi useita tamperelaisia pesäpalloilijoita.

Suomen parhaat pallonlyöjät.

P.-Hämeen Sk-piirin pesäpallojoukkue: Suojeluskuntajärjestön pesäpallomestarit v. 1924.

U. Veneskoski, H. Alha, Y. Kotikoski, T. Männistö, J. Väliniemi, T. Seppälä, Y. Lahtinen, V. Veneskoski, J. Saari.

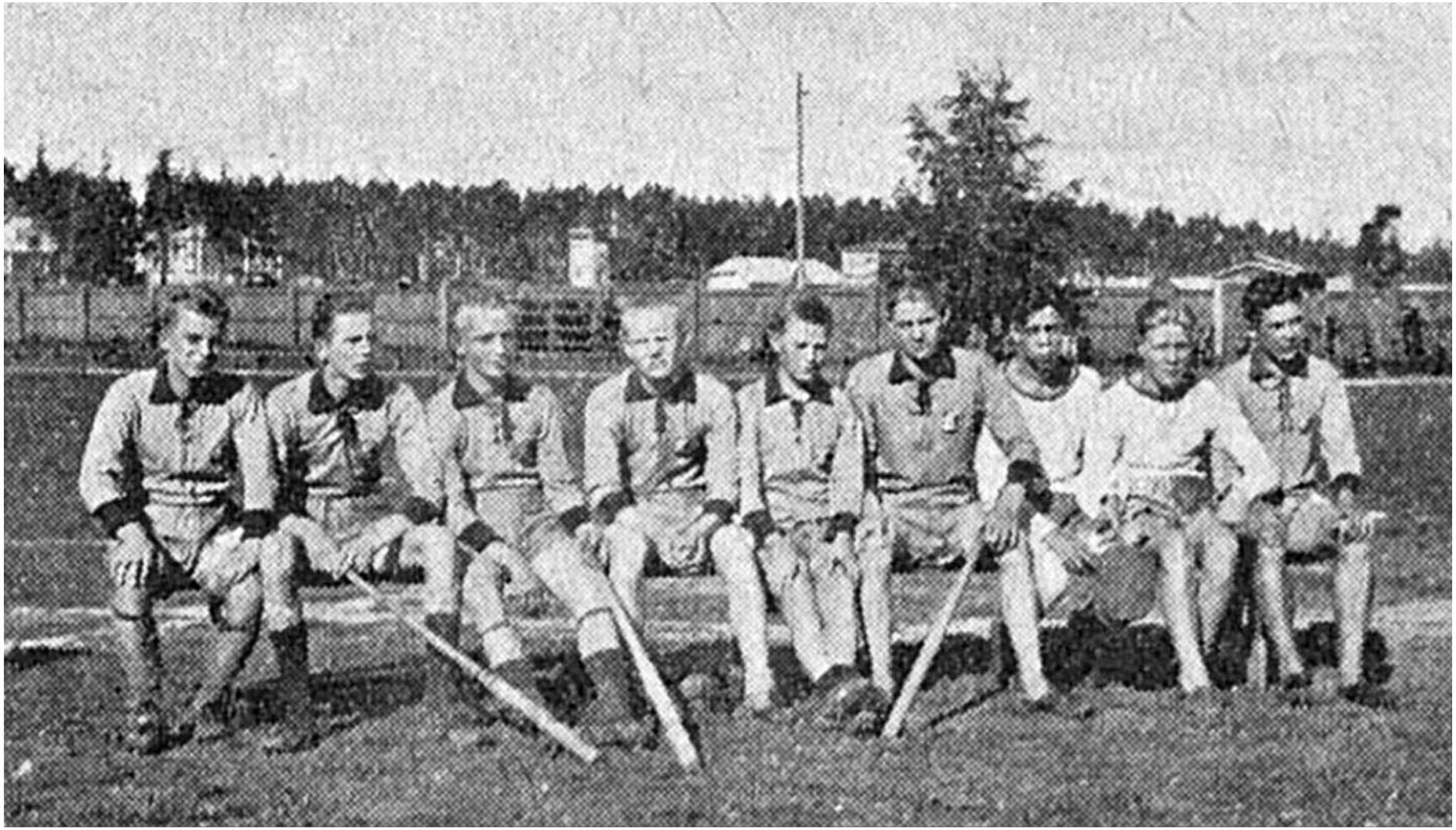

Toijalan suojeluskunnan ja Tampereen suojeluskunnan (oikealla) joukkueet kiilassa Toijalassa vuonna 1924. Tampereen suojeluskunta voitti 1920- ja 1930-luvuilla pelatussa suojeluskuntapiirin pesäpallon mestaruuskilpailussa kuusi mestaruutta vuosina 1921,1924,1929, 1931, 1934, 1937 ja 1938.

Tulevaisuuden mestareita.

Ikaalisten (vas.) ja *Tampereen* (oik.) alle 17-v. pesäpallo-joukkueet, jotka ottivat lujasti yhteen piirin alle 17-v. pesäpallokilpailuissa Tampereella 23. 8. 24. Tampere voitti häviten senjälkeen Toijalan pojille, joiden kuva oli lehtemme viime numeron kannessa.

Tampereen alle 17 v. mestaruusjoukkue.

Tampereen suojeluskunnan alle 17-vuotiaiden poikien pesäpallojoukkue voitti Pohjois-Hämeen suojeluskuntapiirin oman ikäluokkansa vuoden 1925 mestaruuden.

Tampereen Pyrinnön pesäpallo käynnistyi Koulukadun kentällä, jota kutsuttiin aikaisemmin Talouskoulun kentäksi.

Aamulehti 24.4.1925

Kaikkia pesäpallon pelaajia,

jotka haluavat pelata myöskin Tampereen Pyrinnön Palloilijain yhteyteen perustettavissa joukkueissa, kehoitetaan saapumaan Talouskoulun kentälle tänään klo 6 illalla. Tarkoituksena on koota kaupunkimme pelaajista mahdollisimman vahva joukko edustamaan Tamperetta S.V.U.L:n kilpailuissa. Joukkueen kapteeniksi on lupautunut herra U. Veneskoski.

Kuva 41 @ Kuvaaja tuntematon, Vapriikin kuva-arkistot

Pesäpallo-ottelu koulukadun kentällä 1928. Taka-alalla näkyvät bulevardin puistopuut ja Pyynikin Panimo.

Pesäpalloa.

Mailapojat ja Pyrintö vastakkain.

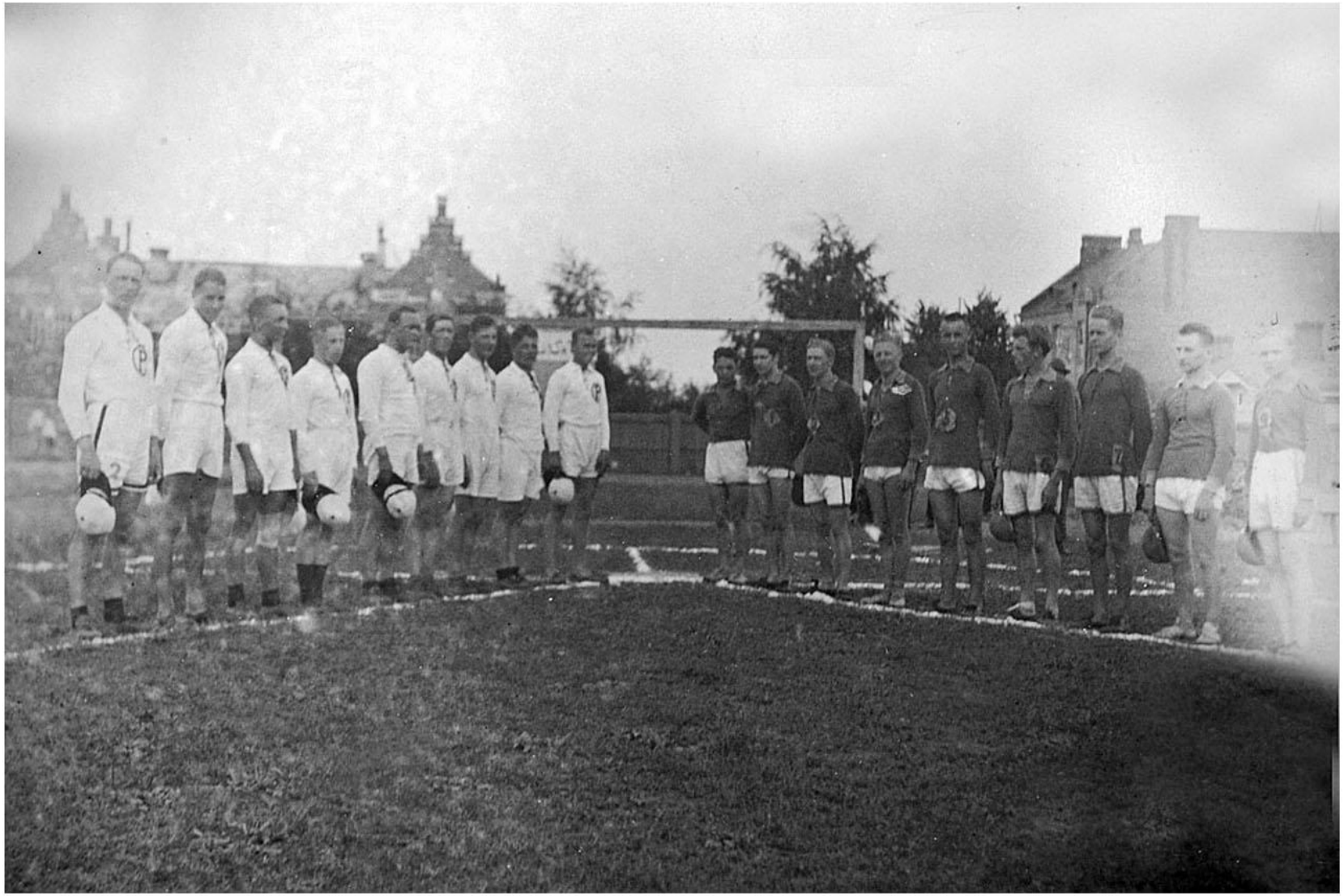
Viime maanantaina pelasivat Mailapoikien ja Pyrinnön pesäpallojoukkueet ystävyysottelun pesäpallossa.

Mailapojilta, jotka jo tänä keväänä ovat ahkerasti harjoitelleet ensi sunnuntaina Helsingissä pelattavia maiaotteluja varten, johon heiltä lienee joukkue ilmoitettu, odotettiin tässä heidän kenraaliharjoituksessaan hyvää peli-onnea. —

Pyrinnön pesäpallojoukkue oli nähtävästi tänä vuonna ensi kertaa kentällä, mutta mainioilla lyönneillä onnistui heidän muuten karkeahko pelinsä juoksuvoittoon tuloksella 6—5.

Peli pelattiin Talouskoulun kentällä ja toimi erotuomarina moitteitta hra Eljaala.

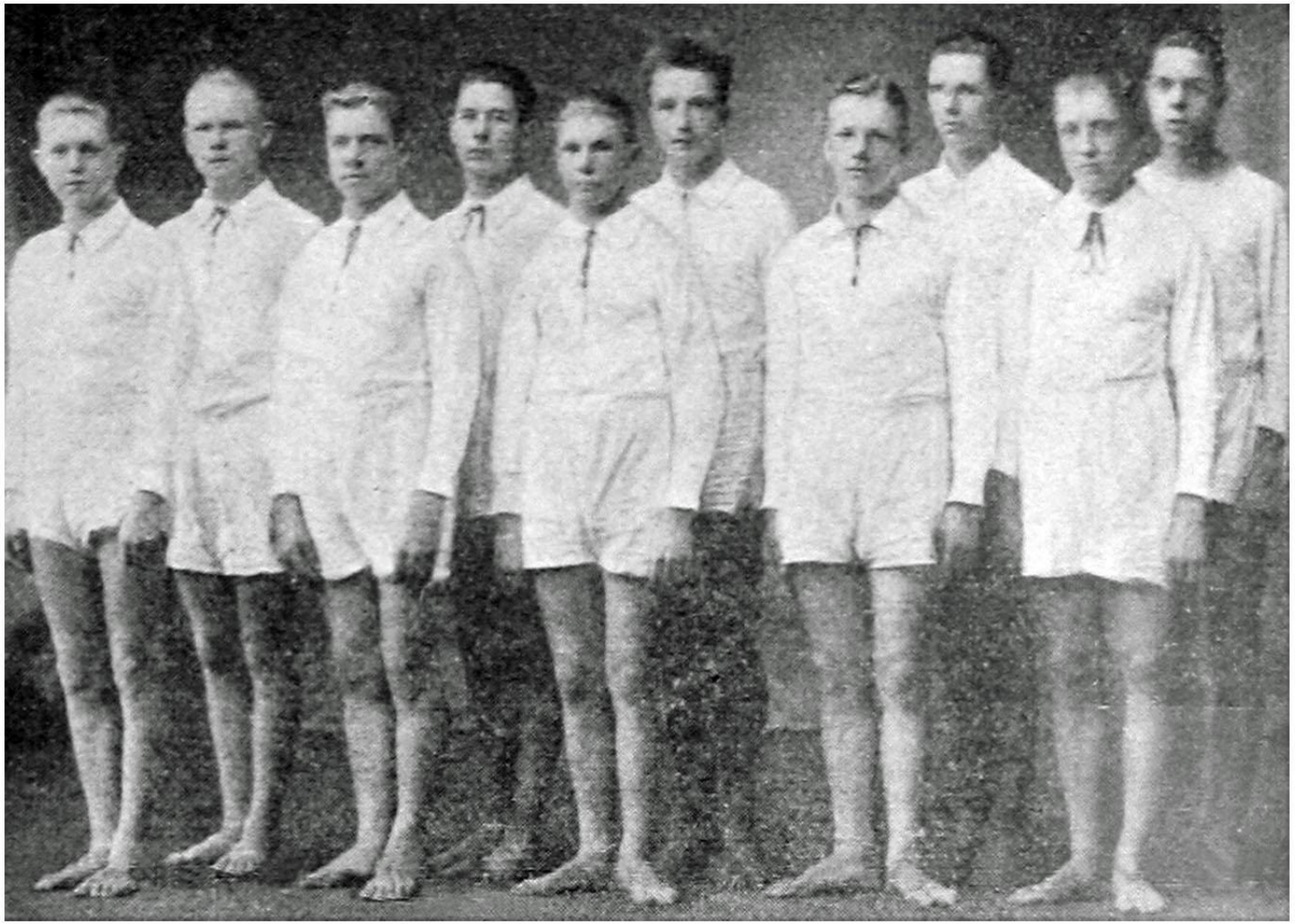
Aamulehti 15.5.1929

Tampereen Pyrintö miehet (vasemmalla) 1925 SM-loppuottelussa Lahden suojeluskunnan kanssa. Lahti voitti Suomen mestaruuden juoksuin 8-4. Oikealla yli sata vuotta käytössä ollut pesäpallon miesten mestaruusveistos. Sen on valmistanut kuvanveistäjä Eemil Halonen. Hänen mallina toimi kuvassa vasemmalla oleva Pyrintöä vuonna 1925 edustanut pelaajavalmentaja Urho Veneskoski.

Tampereen Pyrinnön poikajuniorit voittivat kuvan joukkueella pesäpallon nuorten sarjan Suomen mestaruuden vuonna 1926.

Tampereen Pyrinnön junioorijoukkue, voittaja nuorten sarjassa v. 1926.

Tampereen Pyrintö - Helsingin Pallonlyöjät nuorten SM-puolivälieräottelu vuonna 1927 Tampereella. Vieraat voittivat ja veivät lopulta myös alle 18-vuotiaiden poikien Suomen mestaruuden.

Kuvassa oleva Tampereen Pyrinnön naisjoukkue osallistui ensimmäiseen valtakunnalliseen naispesäpalloturnaukseen 1929 Töölön pallokentällä Helsingissä. Turnaus pelattiin naisten voimistelujuhlien yhteydessä.

Tampereen Pyrinnön naiset voittivat neljä Suomen mestaruutta vuosina 1933, 1935, 1936 ja 1937.

Vasemmalla Pieksämäen Palloilijat, oikealla Tampereen Pyrintö, keskellä ottelun tuomari R. Lahtinen.

Tampereen Pyrinnön ja Pieksämäen Palloilijoiden naisten joukkueet ovat avauskiilassa Suomen mestaruusloppuottelussa Tampereella vuonna 1935.

Tampereen Pyrinnön naiset voittivat kuvan joukkueella naisten mestaruuden vuonna 1937.

Kuvassa sivaltava Tampereen Pyrinnön Aino Liimatainen oli 1930-luvulla maan paras naispesäpalloilija. Hänet on valittu valtakunnalliseen Pesäpallon kunniagalleriaan.

pesäpalloa
utta maa-
huomatta-
nimittäir
oppuottelu
sarjojer
ttiin Kuu.
ntoasemar
–1. Ottelu
ppuottelu,
pelaajien
entämään
aikaisem-
tapahtu-
n tehok
ääkö ny
sille mes-
äillä. Hä-
neet Kuu.
kenttään
toistami-
si-ottelun
helpost
hyväksi
pitäisi olla

an Palloi-
estari. LP
lvästi ala-

PYRINNÖTTÄRET pesäpallo-mestareina.

Loppuottelu naisten pesäpallo-mestaruudesta

alkaa urheilukentällä tänään klo 15 30.

Aino Liimatainen.

Tänään klo 15,30 alkavassa pesäpallo-ottelussa ratkaistaan tämän vuoden naistenmestari. On mielenkiintoista nähdä, uusiiko Pyrintö toissavuotisen mestaruutensa, vai ottaako Pieksämäen Palloilijat ensimmäisen mestaruutensa naisten pesäpallossa. Niinkuin eilisessä lehdessä mainittiin, on Pyrinnön toissavuotisesta mestaruusjoukkueesta ainoastaan kaksi pelaajaa siirtynyt katsomoon, joukkueen pelitehon tästä kuitenkaan heikentymättä. Kun vielä tiedämme, että Pieksämäen Palloilijat pelaavat parhaassa kokoonpanossaan, ei jännitystä ottelusta tule puuttumaan. Joukkueet pelaavat seuraavissa kokoonpanoissa:

Pieksämäen Palloilijat.

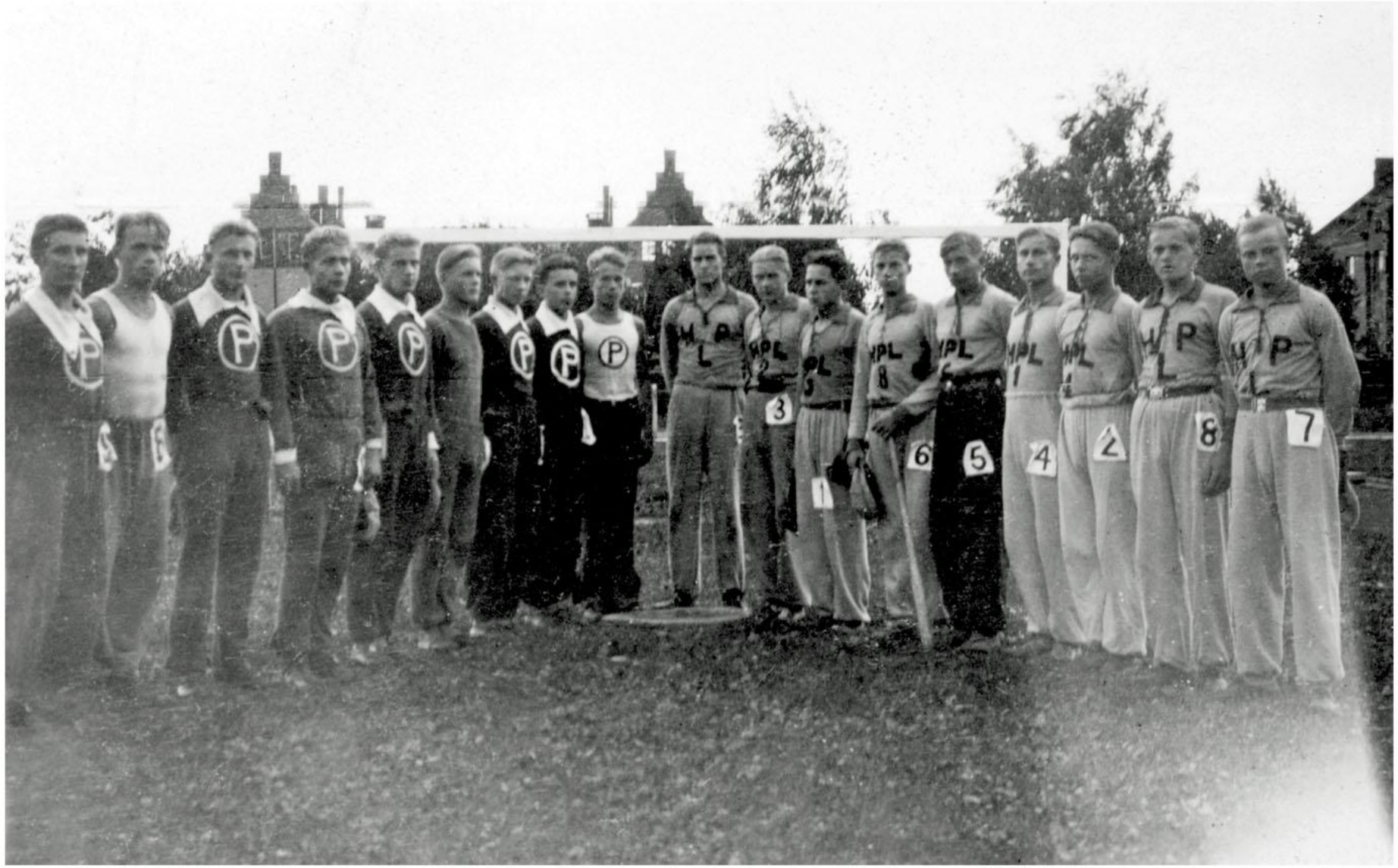
Kaisu Parviainen
Meeri Larvola Ester Ollikainen
Aino Tuolanen Mirjam Sepponen
Aili Kaipainen
Sylvi Räisänen Aino Vahtera
Maija Tuolanen

Erotuomari Reino Lahtinen.

Aino Liimatainen
Mailis Lietsamo Irma Jokinen
Eva Peltonen
Helvi Kaipola Mailis Arasalo
Liisa Salmi Valma Hakala
Suoma Kaipola

Tampereen Pyrintö

Ottelu alkaa urheilukentällä klo 15,30, ja maksavat liput 5:— ja 3:—.

Kuvassa on Tampereen Pyrinnön ja Helsingin Pallonlyöjien vuoden 1931 alle 18-vuotiaiden poikien joukkueet. Tässä ikäluokassa Pyrinnön poikajuniorit menestyivät hyvin 1920- ja 1930-luvuilla. Saavutuksina oli Suomen mestaruus vuosina 1926 ja 1931. Kolmas sija löytyy vuosilta 1928, 1932 ja 1933. Lisäksi Tampereen Mailapojat sijoittuivat tässä ikäluokassa vuonna 1929 kolmanneksi.

Tampereen pojat, huomio!

Koko Tamperetta käsittävät pesäpallokilpailut tulossa.

Pesäpalloharrastus näyttää Tampereellakin voittavan yhä enemmän alaa. Vallankin nuoremman polven keskuudessa sitä näytään harrastettavan melkein suurenmoisessa mittakaavassa, sillä milteipä joka „nappulan" näkee nykyisin kulkevan kadulla maila kädessä ja peli pannaan pystyyn missä vain on useampi poika koolla. Luonnollistahan on, etteivät he vielä omintakeisesti kykene pelejään oikein järjestämään eivätkä tietenkään sääntöjä ja muita asiaan kuuluvia aivan tarkalleen tulkitsemaan ja sattuuhan sitä kaikennäköisiä epäselvyyksiä ja hankauksia samanikäisten kesken, kun ei ole ketään vanhempaa ohjaamassa ja neuvomassa.

Tästä syystä, sekä antaakseen jatkuvaa sysäystä pesäpallopelin levenemiselle sekä järjestääkseen pojille kilpailutilaisuuksia on pesäpalloseura *Mailapojat* päättänyt alueittain järjestää pesäpallokilpailut kaikille Tampereen pojille, jotka eivät ole toukokuun 1. p:ään mennessä täyttäneet 16 ikävuottaan.

Kilpailut toimeenpannaan vildessä alueessa ja jakautuvat alueet seuraavasti: I alue käsittää Kauppakadun, Pirkkalan valtatien, Näsijärven ja kosken välisen alueen, siis Kauppakadun rajoittaman pohjolsen puolen; II alueen rajoina ovat Kauppakatu, Pirkkalan valtatie, Pyhäjärvi, koski, siis Kauppakadun rajoittama eteläinen puoli; III alueeseen kuuluu kosken ja rautatien välinen alue sekä Hatanpää; IV alue, pohjoinen Tammela, rajana Kullervonkatu, kuuluen siihen myöskin Petsamo ja Lapin esikaupunki; V alue, eteläinen Tammela, rajana Kullervonkatu, kuuluen siihen myös Kasarmin alue sekä Viinikka ja Järvensivu.

Jokaisessa alueessa on Mailapoikain puolesta kaksi järjestäjää eli valmentajaa, jotka huolehtivat joukkueiden kokoonpanosta sekä harjoitustilaisuuksien ja pelivälineiden järjestämisestä. Harjoitukset ja ottelut suoritetaan loppuun toukokuun kuluessa ja kahdelle parhaimmalle joukkueelle jaetaan yksityispalkintoja.

Pitäkääpä pojat silmällä ensi viikon **lauantain lehteä, sillä silloin tiedoitetaan tarkemmin harjoitusajoista ja paikoista.**

Erikoisesti huomautetaan, että pelaaminen ei mitenkään sido eikä edellytä seuraan liittymistä.

MAILAPOJAT 1927

Mailapojat piirin mestareita.

Pyrintö juniorimestari.

Ottelut: Pyrintö — Kangasala 13—3, Mailapojat — Pyrintö 11—9; Pyrinnön juniorit voittivat Mailapojat 27—16.

Eilen pelattiin Tampereella loppuottelut Hämeen piirin pesäpallomestaruudesta. Alkuottelun pelasivat Kangasalan Kisa ja Pyrintö. Ottelusta oli ennustettu kireätä, mutta jo toisella pelivuorolla Pyrintö repäsi hyvien lyöntiensä avulla seitsemän juoksua. Vaikka Pyrinnön pojat loppuottelua silmälläpitäen senjälkeen jonkunverran hellittivät, päättyi peli heidän melko ylivoimaiseen voittoonsa 13—3. — Ulkopelissä kunnostautuivat Kotkaslahti ja Kuulusa, lyönneissä ennen muita Vilunen.

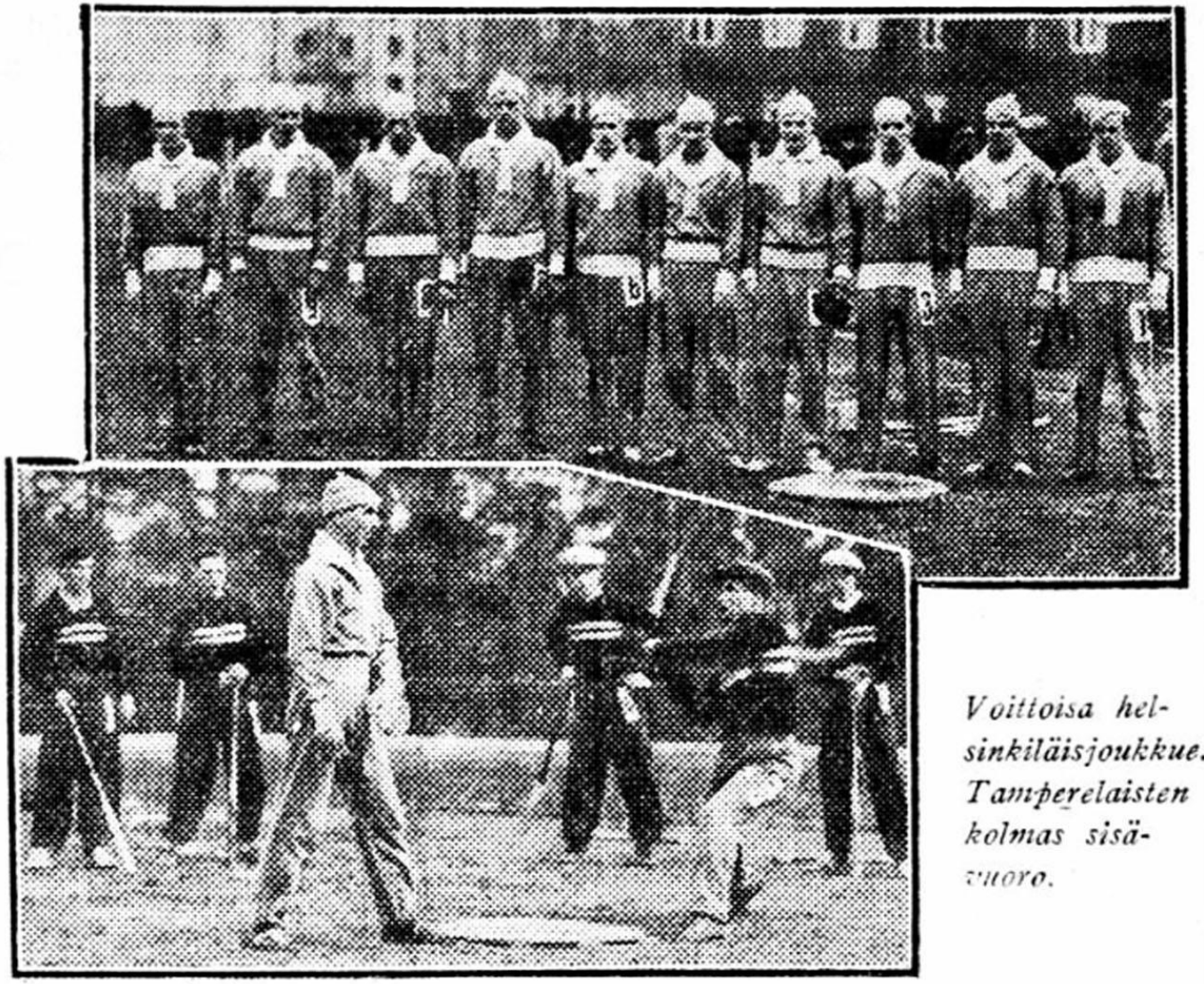
Loppuottelussa Mailapoikien ja Pyrinnön välillä esitettiin kireätä ja melko hyvää peliä. MP:n joukkueen kokoonpano oli jonkunverran muuttunut. Ensimmäisen vuoron jälkeen johti Pyrintö 2—1. Toisella vuorolla tuli juoksuja runsaammin, Pyrinnölle 4 ja Mailapojille takakentän huonojen heittojen johdosta kokonaista 6 peräkkäisissä ajoissa. Seuraavalla vuorolla sai Mailapojat yhden juoksun, mutta neljännellä Pyrintö meni taas ohi tehden kolme juoksua. Loppupuolella Mailapojat taas kiristivät saaden 3 juoksua, johon Pyrintö ei pystynyt yhdelläkään vastaamaan. Lopputulos siis 11—9.

Mailapoikien joukkueessa pisti erikoisesti silmään Neumannin hyvä lukkaripeli ja Mäkisen liikkuvaisuus takakentällä. Lyöjinä olivat parhaat Linna, Neumann ja Aarnio. Pyrinnön lyöntipeli ei luistanut niin hyvin kuin aamulla. Vainio oli sisäpelissä paras, Kuulusa ja Nieminen ulkokentällä yritteliäimmät. — Pelituomari A. Eljaala oli hyvä, jota samaa ei voi sanoa syöttötuomari Pääkkösestä.

MAILAPOJAT 1927

Vuonna 1927 Tampereelle perustettiin pesäpallon erikoisseura Tampereen Mailapojat. Seura järjesti 1930 poikien kaupunginosien pesäpallosarjoja.

Aamulehti 22.5.1933

Voittoisa helsinkiläisjoukkue. Tamperelaisten kolmas sisäjuoro.

Pääkaupungilla pettämätön pesäpallo-joukkue.

Aamulehti 21.5.1933

Oppikoulujen

Pesäpallo-ottelu

Helsinki — Tampere

Urheilukentällä tänään klo 15.

Liput 3—5 mk. **Tampereen Pyrintö.**

35665

Oppikoululaisten pesäpallo-ottelu tänään.

Molemmat joukkueet suursarjan tasolla.

Oppikoululaisten kaupunkiottelun ratkaisu tänään klo 15 saanee todistajakseen ennätysmäärän yleisöä, mikäli ilmojen haltijat osoittautuvat vähänkään suosiollisiksi. Pesäpallopiireissä vallinnut korkeapaine on kohonnut huippuunsa, ja arvailuja on tehty puoleen jos toiseenkin. Yleensä on „paperiylivoimaista" pääkaupunkijoukkuetta pidetty varmana voittajana, mutta niinhän on ollut asianlaita ennenkin, ja kuitenkin ovat voitot tällä hetkellä tasan. Varovasti harkiten ei siis lopputulosta voi varmuudella ennustaa. Ainoastaan se tiedetään, että pelistä muodostuu ainoalaatuisen vauhdikas ja hermojakutkuttava esitys.

Joukkueet asettuvat kiilaan seuraavassa lyöntijärjestyksessä:

Tampereen joukkue: Lahtinen, E. Rinne, Ruissalo, Nieminen, Tähtivuori, Vilenius, Helin, R. Rinne, Nordlund.

Helsingin joukkue: Lyytinen, Kuosmanen, Kivi, Ihalainen, Kokkonen, Helo, Vuorinen, Henriksson Törrönen.

Virolaiset hävisivät

Tampereen pesäpallojoukkueelle 9 – 3.

Ottelu hauska ja vauhdikas.

Tampereen ensimmäistä kansainvälistä pesäpallotapausta oli saapunut seuraamaan vallan liian pieni yleisömäärä. Tällä tavalla ei maamme pesäpalloharrastuksesta — kansallispeli kysymyksessä — saa oikeata kuvaa. Onhan sentään Hämeenlinnan kaksituhantinen katsomo puhumassa toista kieltä. — Ilma oli muuten aivan mainio, mutta pimeys teki kiusaa viimeisen vuoroparin aikana. Peli selostettiin yleisölle.

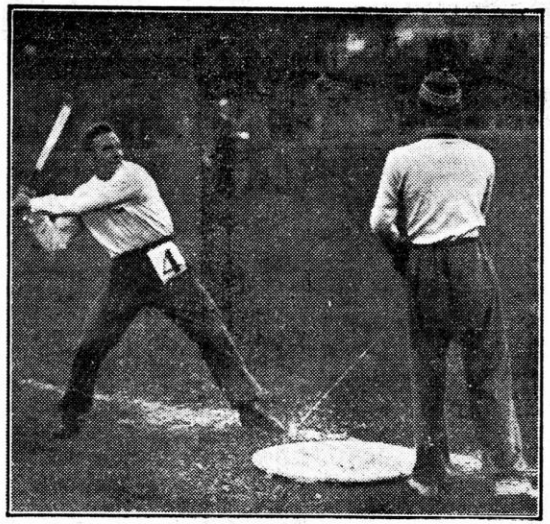
Molemmat joukkueet olivat pelituulella, ja niinpä peli olikin erittäin vauhdikasta suurimman osan ajasta. Tamperelaiset olivat kuitenkin siksi selvästi parempia, että minkäänlaista kireyttä ei ollut koko pelin aikana. Hauska ja veljellinen ystävyysottelu!

Virolaiset ovat jo eläytyneet pesäpalloon, he tuntevat säännöt ja osaavat käyttää niitä hyväkseen. Mutta suomalaisiin verraten on varsinkin lyöntipeli kankeaa; kunnollinen ulkokenttä pitää sellaisen ottelun aina kuparisena. Ulkopeli on kehittyneempää, mutta epävarmaa. Heidän vahvimpana puolenaan olivat heitot, jotka olivat sekä voimakkaita että — ainakin eilisessä pelissä — tarkkoja. — Virolaisten parhaana pelaajana on pidettävä Mathiesenia, lukkaria. Melkein samanarvoinen eilen oli kolmosvara, joka liikkuvaisuudellaan ja mainioilla heitoillaan teki monta vainajaa. Polttaja Ingland ja koppari olivat myös hyviä, edellinen parhaita sisäpelissäkin.

Tampereen joukkueesta puheenollen on ensinnäkin todettava, että sen kokoonpano oli paras mahdollinen ja erinomainen. Kiinteällä harjoituksella tekisi eilinen yhdeksikkö suursarjajoukkueittenkin olon tukalaksi. Ja kuitenkin hävisivät molemmat tamperelaisseurat maaseudulle B-sarjan karsinnoissa! — Joukkueella oli varsinkin mainio lyöntipeli, mutta myös ulkopeli oli ehyttä ja melko varmaa. Sen esitystä virolaisia vastaan oli hauska seurata, mutta vielä hauskempaa olisi nähdä pärjättävän oman maan joukkueille. — Ulkopelissä olivat silmäänpistävän hyvällä pelituulella polttaja Esa Lahtinen ja kolmosvara Pälli, mutta tasaista työtä tekivät Karento, Vilunen ja kaikki muutkin. Lukkari Helin oli varsin hyvä ulkona, mutta luvattoman hidas ja flegmaattinen sisäpelissään. Hänen ei eilen kylläkään tarvinnut käyttää kaikkia juoniaan. Aarnio oli pettämätön sekä ulkona että sisällä, mutta jalat eivät kulkeneet niin nopeasti kuin tarkoitus olisi ollut. R. Lahtisen ja Pohjanheimon lyönnit jäivät muistiin näin ylisumman sanoen, mutta muut eivät olleet juuri huonompia, taisipa joku olla parempikin. — Oli joka tapauksessa erittäin hauskaa nähdä Tampereen edustusjoukkue tulessa.

Pelin ensimmäisellä vuorolla pääsi Viro Inglandin ansiosta johtoon yhdellä juoksulla, mutta toisen vuoron jälkeen oltiin tasassa. Virolaisista toi viidennessä vuorossa sieppari Tabur juoksun, ja vielä viimeisellä pääsi Nukman „koju". Tamperelaiset kartuttivat juoksutiliään melko tasaisesti; sarja 0—1—3—2—1—1—1=9. — Pelin tuomitsi vaikeuksia kohtaamatta L. Ruohola onnistuen kiitettävästi.

Virolaisille oli illalla järjestetty päättäjäistilaisuus ravintola Rosendahliin.

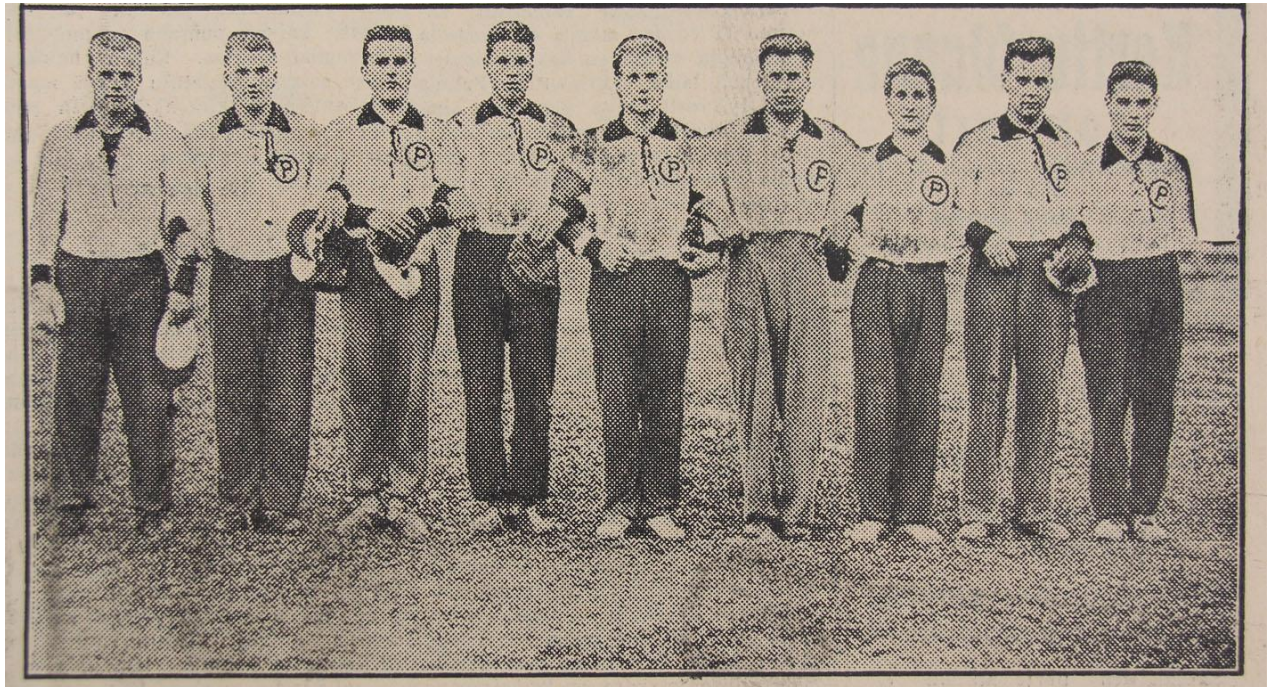
Virolaisten kapteeni Mathiesen lyömässä.

Vuonna 1933 Tampereella pelattiin ”pesäpallomaaottelu” Tampere – Eesti!

Pesäpalloseura Tampereen Maila perustettiin 3.10.1933. Tampereen rautatieläisten pesäpalloseura.

Pyrinnön pesäpallojoukkue, joka pelasi suursarjassa 1932—35. Vas. *V. Vainio, S. Pahkala, M. Koskenalusta, T. Tähtivuori, O. Kotkaslahti, L. Nieminen, J. Ruissalo, E. Lahtinen* ja *K. Suoja.*

Tampereen Pyrintö vasemmalta kolmosvara Pahkala, kakkospesä Kuulusa, polttaja E. Lahtinen, kolmospesä Kotkaslahti, koppari Tähtivuori, kakkosvara Ruissalo, lukkari Helin, ykköspesä Vainio ja sieppari Niemi. **Aamulehti 17.9.1934**

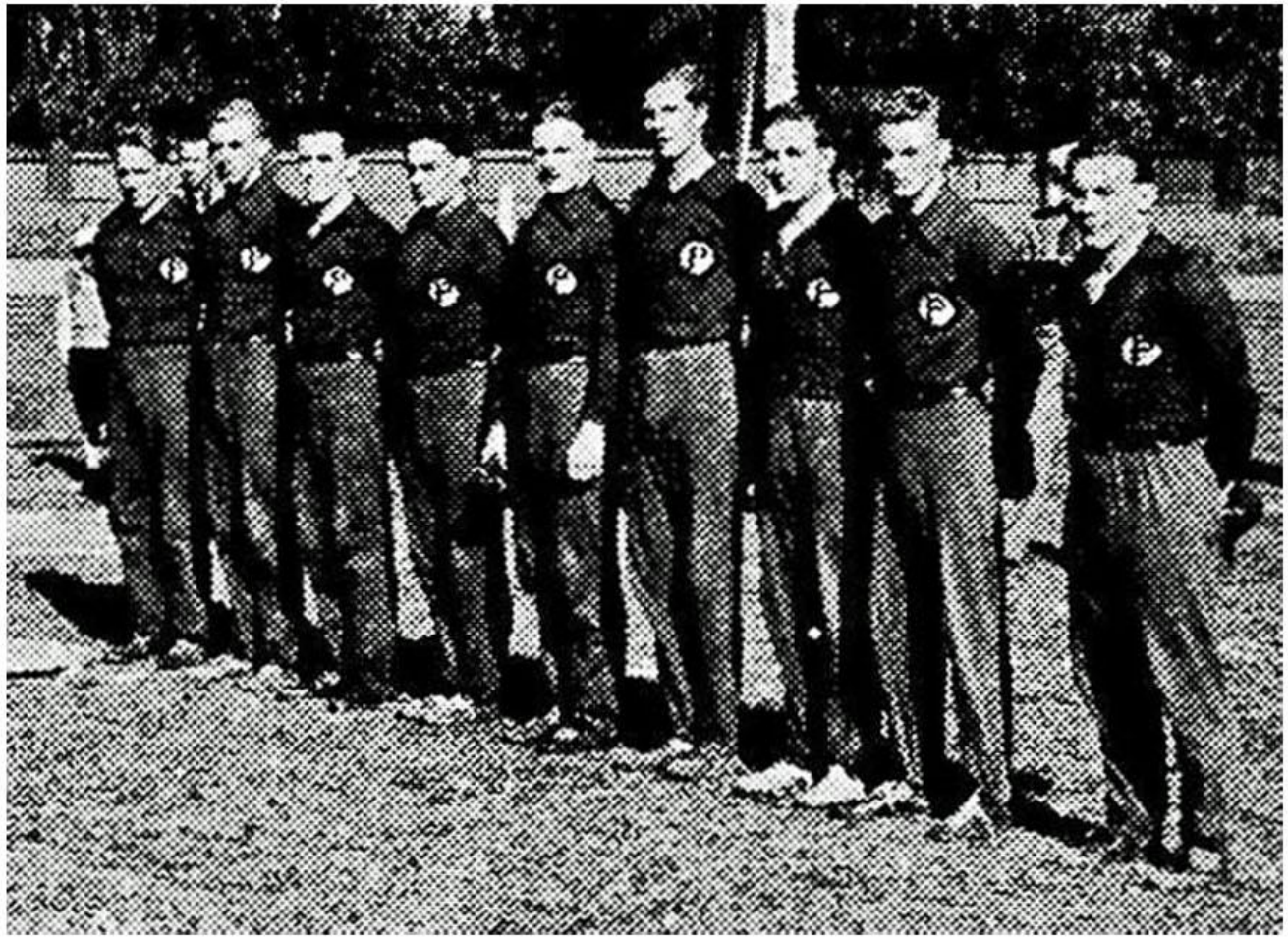
Tampereen Pyrinnön miesten joukkue pelasi vuosina 1933-1938 kuusi kautta pesäpallon miesten pääsarjassa, jonka nimi oli tuolloin Suursarja.

Tampereen Poliisi-Urheilijoiden ja Tampereen Pyrinnön pesäpallojoukkueet vuonna 1935. TPU pelasi pesäpallon miesten pääsarjassa vuonna 1939.

Tampereen Pyrintö voitti vuonna 1937 Helsingin Mailakilpailut. Vasemmalla on tuossa joukkueessa pelanneen Juhani Vellamon Helsingin Mailakilpailujen mitali vuodelta 1937.

Työväen Urheiluliittoon kuulunut Tampereen Kisa-Toverit pelasi pesäpalloa vosina 1929-1946.
Sotien jälkeen vuodesta alkaen 1946 TKT:n pesäpallotoimintaa jatkoi Pesä-Peikot.

Työväen Mailapojat ja Tampereen Kisa-Toverit ovat avauskiilassa Helsingissä Haapaniemen kentällä vuonna 1935. Tampereen Kisa-Tovereiden pelaajia ovat kiilassa lyöntijärjestyksessä oikealta vasemmalle 1. Tauno Heliö, 2. Eino Lahtinen, 3. Olavi Heliö, 4. Mauno Heliö, 5. Arvo Oksanen, 6. Olavi Kanerva, 7. Arvo Karttu, 8. Elis Oksanen ja 9. Kalle Leino. Taustalla näkyy Osuusliike Elannon vanhan pääkonttorin rakennus

Tampereen Kisa-Tovereiden naisten joukkue 1930-luvulta.

Työväen Urheiluliitton jäsenseurojen pesäpallon naisten kaupunkiottelu Helsinki – Tampere (kuvassa oikealla).

Kova pesäpallokamppailu tänään.

Esa Lahtinen

Välisarjan parhaat TP ja TPU pelaavat klo 18.30 urheilukentällä.

Tänään klo 18.30 iskevät yhteen urheilukentällä välisarjan tämän hetken parhaat joukkueet poliisit ja Pyrintö seuraavassa kokoonpanossa.

TPU

Ruissalo

Hänninen Vilunen

Kuulusa Aalto Kotkaslahti

Nieminen Pohjanheimo Vaalste.

Hannula Saarto Paavola

Toivio Lehtola Marttila

Rouhiainen Koskenalusta

Lahtinen

TP

On sangen luultavaa, että tämän ottelun voittaja suoriutuu loppuotteluun idän välisarjan parasta vastaan, mikä seikka osaltaan kohottaa ottelun arvoa. Näiden kahden lujalyöntisen ja rohkeata juoksupeliä pelaavan joukkueen yhteenotto on varmasti katsomisen arvoinen. Liput vain 5:—, lapsilta 2:—. Tuomarina K. Häyry, Loimaalta.

Aamulehti 5.8.1938

TPU:n niukka voitto 6—4

Pyrinnöstä vauhdikkaassa välisarjan pesäpallo-ottelussa.

Poliiseilla tehokkaampi lyöntipeli.

Aamulehti 6.8.1938

Eilen pelattiin Urheilukentällä pesäpallopiireissä suurella mielenkiinnolla odotettu välisarjan ottelu kahden tamperelaisseuran Poliisi-Urheilijain ja Pyrinnön välillä. Ottelusta muodostuikin vauhdikas ja tilannerikas ja vaikka se tasoltaan olikin keskinkertainen, oli kolmisatainen yleisö näkemäänsä tyytyväinen aina viimeisen vuoron loppuun saakka, jossa kohokohdaksi muodostui Vainion yrittämä kunnari, jonka kuitenkin Aallon loistoheitto esti. Ottelusta olisi muodostunut vieläkin jännittävämpi, elleivät poliisit kahdessa ensi vuorossa olisi saaneet kahta onnenjuoksua ulkokentän hiukan toheroidessa ja ellei Hannula olisi lyönyt ensimmäisessä vuorossa syntynyttä ajoa kopiksi. Kuitenkin täytyy sanoa, että poliisit ansaitsivat niukan voittonsa tehokkaamman lyöntipelinsä ansiosta. Heikkoa ei Pyrinnön poikienkaan lyöntipeli ollut, mutta parissa ratkaisevassa tilanteessa lyönnit nousivat kopeiksi, ja se ehkä vei hiukan luontoa. Ellei nyt vallan suuria yllätyksiä satu, nähdään molemmat joukkueet ensi vuonna vastakkain suursarjassa.

Jos tarkastelemme ensin poliisien pelaajia, niin sanottakoon heti, etteivät otteet olleet yhtä varmoja kuin aikaisemmissa otteluissa. Lukkari Ruissalo syötti siivosti eikä aiheuttanut kuin yhden vapaataipaleen. Vilunen loisti kovilla takakenttälyönneillään ja sieppari Hänninen vaaralliseena juoksijana. Polttajalinja Kuulusa—Aalto—Kotkaslahti vaikutti ajoittain hermostuneelta, sillä pallot eivät tahtoneet pysyä käsissä. Varavahdeista oli Vaalste ulkopelissä kumppaniaan Niemistä tehokkaampi, tämä taasen sisäpelissä hyvän lyöntipelinsä ansiosta vaarallinen. Koppari Pohjanheimo varmisti hyvin varavahteja. Pyrinnön lukkari Lahtinen aiheutti väärillä syötöillään muutamia vapaataipaleita. Sisäpeli ei luistanut aivan entiseen tyyliin ollen kuitenkin vaarallista. Ykköselle oli sijoitettu Vainio ja hän hoitelikin tehtävänsä hyvin. Sisäpelissä oli hän Hännisen kanssa mainittava nopeutensa ansiosta. Takapesävahdit täyttivät paikkansa hyvin, ja polttaja Lehtola heitteli yhtä varmasti kuin Aallon Jaska. Kakkosvara Paavola liikehti hyvin, jota samaa ei voi sanoa Hannulasta. Koppari Sarto oli mies paikallaan, vaikkakin pudotti ensimmäisessä vuorossa yhden pallon.

Poliisit joutuivat aloittamaan ottelun sisällä, ja kaksi ristiä tuli tauluile pian. Sitten löi Vilunen kolmoskulmaan, ja Aalto ennätti kakkoselta kotiin. Vilunen itse selviytyi kolmoselle, josta aavisti kakkosvahdille suunnatulla lyönnillä; Marttila heitti kuitenkin varovasti eikä heitto kantanut kotiin; poliisit johtivat 2—0. Sisään päästyään sai Pyrintö ajon kuolleitta. Hannula oli lyömässä ja oli saanut yhden väärän syötön, joten edellytykset juoksun saantiin olivat mitä parhaat. Viimeinen lyönti kantautui kuitenkin kopiksi, ja tilanne oli menetetty. Toisessa vuorossa oli poliiseilla ajo, jonka kärjessä oli Hänninen. Lehtola sai pallon ja heitti kotiin, mutta hivenen liian myöhään ennätti pallo lukkarille, ja poliisit johtivat 3—0. Neljännessä vuorossa Kuulusa tekaisi juoksun. Vastaavalla sisävuorolla oli Pyrinnöllä ajo, josta tuli juoksu. »Masi» aavisti Paavolan lyönnillä ja kavensi nollan. Koppi pilasi jatkuvan ajon. Kuudes sisävuoro oli Pyrinnöllä pitkä, ja jatkuvasta ajosta kertyi kaksi juoksua Toivion ja Paavolan tuomina. Tasoittavaa juoksua yrittäessään kuoli Vainio täpärästi. Seitsemännessä vuorossa löi Nieminen takakentältä ulos, ja Hänninen selviytyi helposti sisään. Peli nyt 5—3. Seuraavassa vuorossa tuli poliisien viimeinen juoksu Ruissalon tuomana. Viimeinen vuoro oli jännittävä. Vainio oli kakkosella, kun Lehtola löi oikeasta kulmasta ulos. Poliisien ulkokenttä toimi kuitenkin ripeästi ja otti kaksi kuollutta. Pyrinnön pojat eivät kuitenkaan hellittäneet, vaan hinasivat Toivion kolmoselle ja vielä kotiinkin, joten lopputulokseksi saatiin poliisien niukka voitto 6—4.

Ottelun tuomarina oli Häyry Loimaalta. Hän piti lukkarit hyvin kurissa antaen muutamia vapaataipaleitakin.

Tampereen Poliisi-Urheilijat ja Tampereen Pyrintö pelasivat vuonna 1938 toiseksi korkeimmalla sarjatasolla eli välisarjassa. Sarja vastasi nykyistä ykköspesistä.

Ohessa on Aamulehden juttuja tuon vuoden 1938 paikalliskamppailusta.

Tampereen Poliisi-Urheilijat nousivat sarjan päätteeksi Suursarjaan.

Pallo-Toverit - Tampereen Poliisi-Urheilijat (oikealla) ovat vuoden 1939 Suursarjan ottelun avauskiilassa Helsingissä Hesperian kentällä.

Aamulehti 4.6.1941

Pesäpallo

Pesäpalloilijoita sekä asianharrastajia pyydetään saapumaan **ravintola Tuotantoon, Hämeenkatu 26,** perjantaina 6. 6. -41 klo 19,30 keskustelemaan toimenpiteistä **pesäpalloseuran** perustamiseksi Tampereelle.

16662

Aamulehti 8.6.1941

Uusi pesäpalloseura Tampereelle.

Toissa iltana kokoontui Tampereella Tuotanto-ravintolan kerhohuoneistoon joukko pesäpallomiehiä keskustelemaan pesäpalloseuran perustamismahdollisuuksista Tampereelle. Seura päätettiin yksimielisesti perustaa ja alustavia toimenpiteitä varten valittiin 5-miehinen toimikunta. Perustava kokous pidetään ensi perjantaina klo 19,30 samassa paikassa. Ensimmäinen pesäpalloharjoitus pidetään ensi maanantaina tk. 9. pnä klo 19 Koulukadun päässä sijaitsevalla talouskoulun kentällä.

Aamulehti 13.6.1941

Pesäpallo-

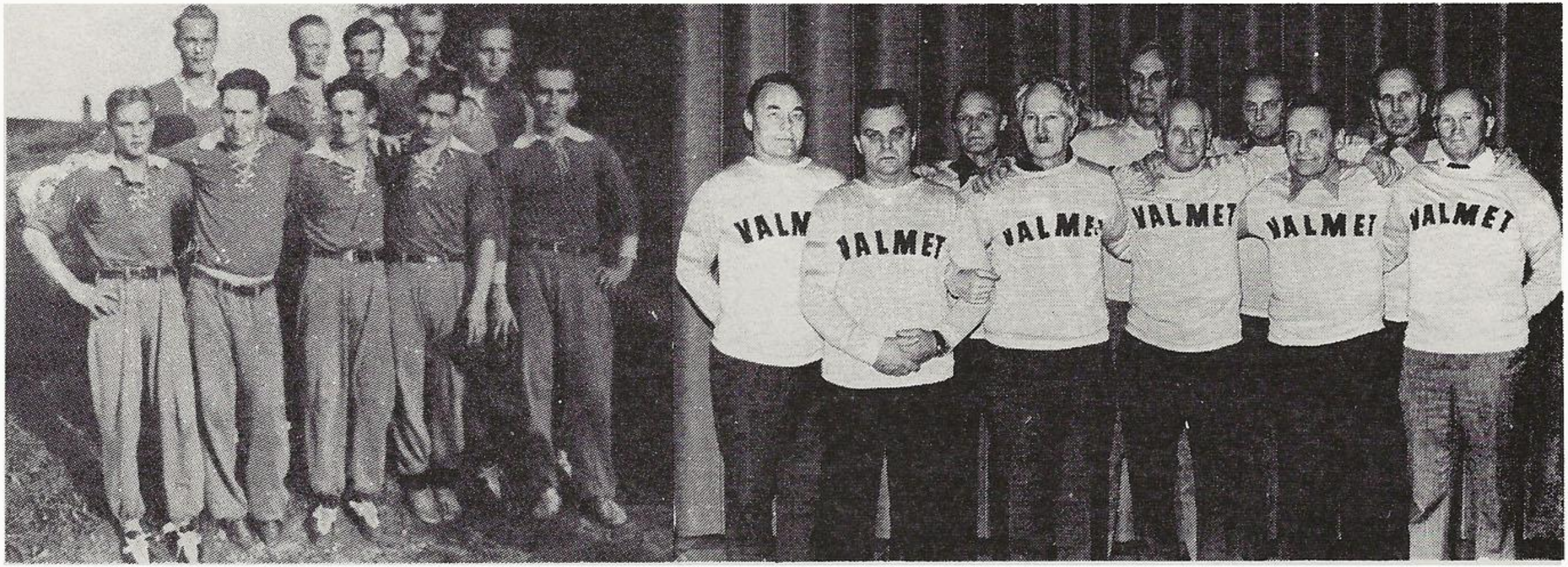
seuran perustava kokous tänään perjantaina klo 19.30, ravintola Tuotannon kerhohuoneistossa, Hämeenkatu 26. Toivotaan myös **naispelaajien** saapuvan kokoukseen. **17811**

Tampereella toimineen Valtion Lentokonetehtaan pesäpallojoukkue voitti vuonna 1942 pesäpallon Suomen mestaruuden ns. Sotasarjassa.

Valtion Lentokonetehtaan naisten pesäpallojoukkue.

Tuskinpa on toista pesäpallojoukkuetta, joka on pysynyt yhdessä peräti 34 vuotta. Pesäpalloväen Joulu 1977 esittelee nyt kuitenkin sellaisen. Tämä joukkue on Valtion lentokonetehtaan joukkue. Valtion Lentokonetehtaan pesäpallojoukkue voitti vuonna 1942 Pesäpalloliiton järjestämän "Valtakunnan sotasarjan" mestaruuden. Vas. kuva otettu 1942 ja oik. kuva 1962. Lentokonetehtaan joukkueessa pelanneet miehet ja heidän tämänhetkinen ikänsä: Juhani Vellamo 64, Olli Heliö 64, Urho Ruohonen 64, Olavi Ahonen 63, Arvi Lotti 63, Helge Koivistoinen 62, Esa Lahtinen 61, Mauno Heliö 60, Tauno Kytölä 59, Otto Manninen 58, Hans Porras 58. Joukkueen huoltajana toimi Bror Nerve. Vuosien takainen joukkue on pysynyt hyvin koossa: kokonaista yhdeksän sen jäsenistä on yhä Lentokonetehtaan palveluksessa, ja vain Lotti ja Lahtinen ovat työssä muualla. Ikinuori Mauno Heliö jatkaa aktiivista pesäpalloilua vielä tänäkin päivänä.

Naispesäpalloilijat 1946. Vasemmalta edessä: Ritva Urvikko, Hilkka Helenius, Liisa Johansson, Hilkka Sipiläinen, Lea Pitkänen, seisomassa: Orvokki Johansson, Impi Niemelä, Tyyne Perkiö ja Tuulikki Hankala.

Tampereen Kilpa-Veljien naisten pesäpallojoukkueet vuosilta 1943 ja 1946.

Tre
Pe–Pe
1945

TUL:n pesäpallon erikoisseura Pesä-Peikot perustettiin vuonna 1946. Seuran pelaajat olivat pääosin Tampereen Kisa-Tovereiden entisiä pesäpalloilijoita. Seura pelasi mestaruussarjassa vuosina 1946 – 1948. Pesä-Peikkojen ikämiesjoukkue voitti Suomen mestaruuden kolme kertaa eli vuosina 1952, 1953 ja 1954.

Kolmannen perättäisen Suomen ikämiesmestaruuden voittanut Tampereen Pesä-Peikkojen joukkue. Takana vasemmalta: Huoltaja Timo Leppälä, kumarassa Heikki Yrjölä, Reino Suominen, Mauno Heliö, Tauno Heliö sekä Orvo Heinonen. Edessä vasemmalta: Otto Manninen, Aarne Lindgren, Matti Nieminen ja Reino Kaipola.

...LU

...ärissä 66.64.

P. Mursula 60.02
.08.

...ja.

...Keskiluopa jäivät jälkeen.
...oli matkassa kaikkiaan 10
...:n Väliahon ja Kauhavan
... jäädessä pois kilpailuista.
...äolo olisi tuottanut kilpai-
...än väriä ja tasaväkisyyttä.

... 1) Toivo Hyytiäinen, LS,
...I. Jantunen, AR, 62,07; 3)
...U, 60,37.

... O. Väisänen, HT, 15.27; 2)
...ra, TP, 15.36,2; 3) A. Kes-
..., 15.40,8.

... 1) T. Lehtonen, KaKi,
... Rapila, LL, 12,76; 3) A.
...J, 12,53.

... J. Keski-Mäenpää, KuKu,
...Höri, AA, 24,2; 3) M. Har-

Pesäpallonmestaruussarjakarsintoihin osallistuneet joukkueet. Ylinnä Vimpelin joukkue ja alinna Tampereen joukkue.

Tampereen Pyrintö ja Vimpelin Veto

nousivat pesäpallon mestaruussarjaan.

Kouvola ja Pieksämäki jatkokarsintoihin.

...kin Kouvolan etumatkaa
...sa neljällä juoksulla, j
...lokseksi jäi 9—5 Kouv
...Ottelun tuomitsi Väinö L

Tampere tuli siis ka
...haaksi joukkueeksi ja an
...lusti. Sunnuntain otteluil
...pereen joukkueen vakit
...Lahtinen erikoiskyydillä
...Vimpeliin, joka todistaa
...taneen vakavasti mes
...pääsyn. Tampereen joul
...erinomaista ja tehokasta
...kin sunnuntain otteluissa
...Vimpelikin. Mäkinen l
...hyvää työtä. Joukkueen
...voimaa, mikä onkin jo
...vimpia puolia. Joukku
...asettama päämäärä ta
...ruussarjaan tuli täyte
...joukkue ansaitseekin tä
...tuksen. Eipä ihme, jos p
...lojaoston puheenjohtajan
...kilän kasvot olivatkin
...hymyssä ottelujen jälkee
...vistä suorituksista.

Ottelujen päätyttyä as
...katsomon eteen kolme k
...rasta joukkuetta, Tampe
...Vimpelin Veto ja Kouvol
...jät mestaruusmitalien
...Mitalien jaon suoritti k
...tuomari, tri L. Bergr
...jälkeen jaettiin mieskoh
...not kilpailujen parhail
...Tampereen joukkueesta
...pelaajan palkinnon 2-var
...nuola, Vimpelin joukku

Takarivi vasemm. Seppo Aarnivala, Elmer Meilahti, Erkki Leikas, Arvo Jantunen.
Kekirivi vasemm. Lauri Ritvola, Kalle Kettula, Erkki Viitaniemi, Veikko Räikkönen.
Eturivi vasemm. Martti Kokkonen, mainio lukkari Esa Lahtinen ja Lahja Marttila.

Tampereen Pyrinnön kuvan miesten joukkue nousi vuonna 1948 suomensarjasta mestaruussarjaan.

PYRINNÖN PESÄPALLOJOUKKUE on tänä vuonna menestynyt mestaruussarjassa yllättävän hyvin. Joukkueen pelaajat vasemmalta: Räikkönen, Junttola, Viitaniemi, Aarnivala, Meilahti, Marttila, Kettula, Kokkonen ja Heula.

Tampereen Pyrinnön miesten mestaruussarjajoukkue vuodelta 1949.

Tampereen Verkatehtaan naisten pesäpallojoukkue, joka voitti vuonna 1949 Tampereen työpaikkaurheilun pesäpallomestaruuden vuonna 1949.

Tampereen Pyrinnön ja Tainionkosken Urheilijoiden joukkueet ovat mestaruussarjan ottelun avauskiilassa vuonna 1950. Hutunkeittoon valmistautuvat Pyrinnön Elmer Meilahti ja vierailijoiden Paavo Kytösalmi. Tuomari on Jorma Tenho.

Seppo Aarnivala

SM-sarjajännitystä!

Loimaa-Pyrintö

TAMMELAN PALLOKENTÄLLÄ tänään klo 17.00

Mukana mm. polttajakuuluisuus **Vilevaara** Loimaalta ja varavahtitähdet **Aarnivala** ja **Meilahti** Tampereelta.

Liput 100:—, pojat 50:—.

Emu Meilahti

Mestaruussarjan ottelussa vuonna 1950 aloituskiilassa hutunkeitossa ovat Tampereen Pyrinnön ja helsinkiläisen Pallo-Tovereiden joukkueet. Oikealla olevan Pyrinnön kapteeni on Elmeri Meilahti.

Mestaruussarjan ottelu Pallo-Toverit – Tampereen Pyrintö on alkamassa 1950-luvulla Helsingin Hesperian kentällä.

Pyrinnön pesäpallomiehistö takavuosilta oli taidokas ja lujalyöntinen joukkue. Takarivistä vasemmalta: Erkki Viitaniemi, Kalle Kettula, Martti Kokkonen, Teuvo Koiranen, Seppo Aarnivala ja edestä vasemmalta Lahja Marttila, Elmeri Meilahti, Arvo Jantunen ja Teuvo Heula.

Tampereen Pyrinnön miehet pelasivat 1940- ja 1950-luvuilla yhtensä seitsemän kautta pesäpallon mestaruussarjassa. Kuvassa on Pyrinnön mestaruussarjajoukkue vuodelta 1950-luvulta.

TP. Ylärivi vas. Elmer Meilahti, Leo Koiranen, Seppo Aarnivala, Simo Salminen. Keskirivi vas. Yrjö Häyhä, Reijo Kääriäinen, Kalle Kettula. Alarivi vasemmalta: Teuvo Heula, Teuvo Koiranen ja Martti Kokkonen.

Tampereen Pyrinnön kuvan miesten joukkue nousi vuonna 1953 mestaruussarjaan.

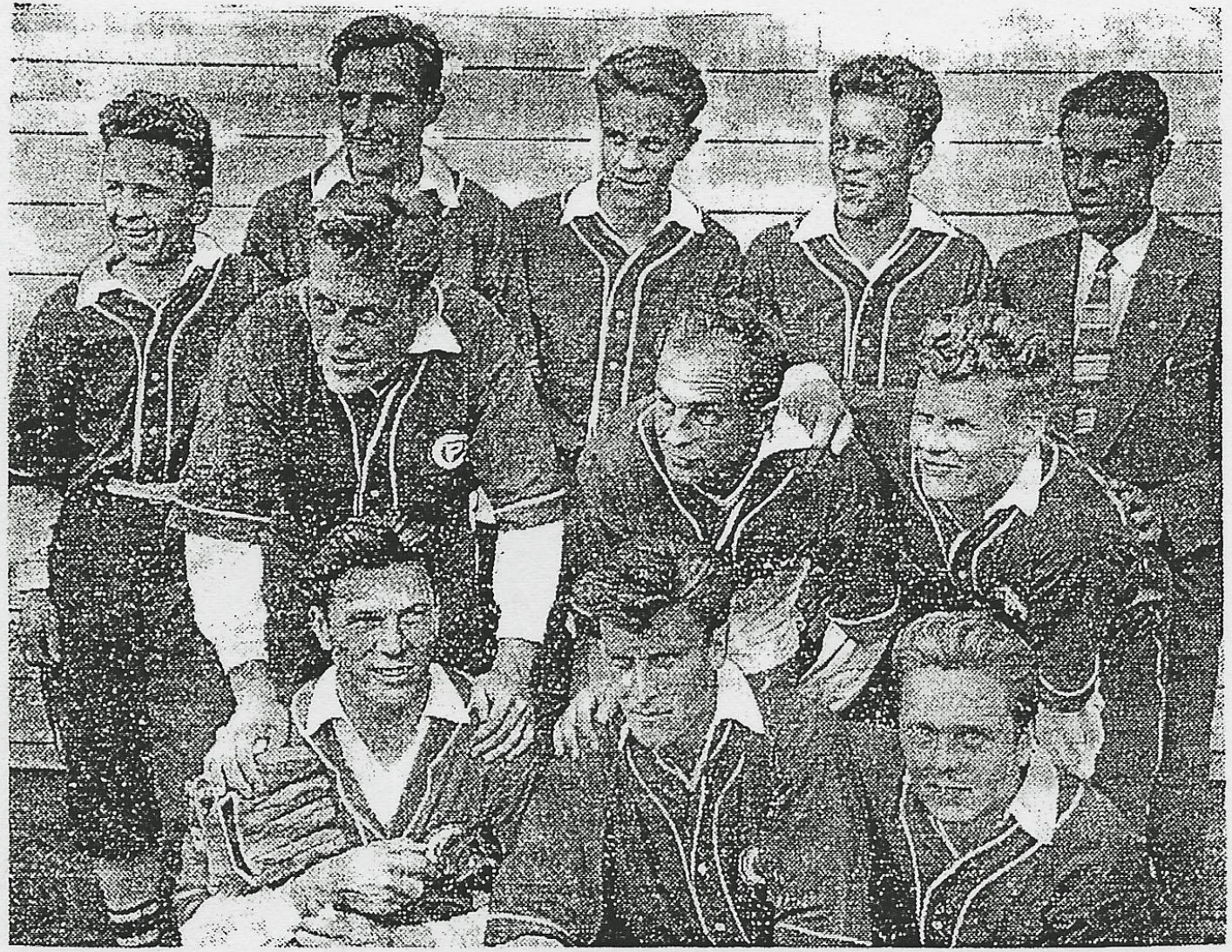

Kuvassa ovat Tampereen Pyrinnön SM-sarjajoukkueessa kausilla 1955 ja 1956 yhtä aikaa pelanneet Koirasen veljekset, vasemmalta Leo (s. 1930), Teuvo (s. 1928) ja Paavo (s. 1932).

Leo Koiranen sairastui vuonna 1961 polioon, mutta siitä huolimatta hän teki väitöskirjan ja oli eläinlääketieteen tohtori sekä toimi eläinlääketieteenlaitoksen dosenttina.

Veljekset olivat Karjalan evakoita ja syntyisin Sakkolasta Vuoksen varrelta. Tampereen seudulla asui paljon Sakkolasta siirrettyjä karjalaisia. Naapurikunnassa Lempäälässä asui mm. Sakkolassa syntynyt Viljami Pylkäs, joka oli Väinö Linnan Tuntematon sotilas romaanin alikersantti Antti Rokan henkilöhahmon esikuva.

Tampereen naapurista Lempäälästä löytyy Sakkola museo.

TAMPEREEN PYRINTÖ. Takana vas. Yrjö Häyhä, Seppo Aarnivala, Arvo Jantunen, Leo Koiranen ja huoltaja Kotkaslahti. Keskellä vas. Erkki Viitaniemi, Elmer Meilahti, Kalle Kettula. Edessä vas. Martti Kokkonen, Teuvo Heula ja Teuvo Koiranen. Lisäksi joukkueeseen kuuluivat Reijo Kääriäinen, Simo Salminen ja Muhokselta tullut Eino Toivonen. Joukkue on hankkinut pohjakuntoa koripalloilulla. Aarnivala ja Leo Koiranen opiskelevat Helsingissä ja saavat pelikokemusta jo kevään akateemisissa otteluissa. Heula ja Salminen ponnistelevat ylioppilaskirjoitusten parissa ja pääsevät tiukkaan harjoitteluun niiden päätyttyä. Pyrintö hankki nousun kunniaksi punaiset baseball-puvut. Aluspaita oli valkoinen ja selässä luki TAMPERE.

Tampereen Pyrinnön miesten mestaruussarjajoukkue vuodelta 1954.

Jarmo Suokas

Kalle Kettula

Teuvo Heula

Olavi Kotkaslahti
Huolt.

Teuvo Koiranen

Seppo Aarnivala

Arvo Jantunen

Simo Salminen

Miesten mestaruussarjan peliohjelma 1956

Leo Koiranen

Kevätkierros:

13. 5.	TP — PuMu	*)**Tampereella**	—
20. 5.	TP — KuPu	*)**Tampereella**	—
21. 5.	KPL — TP	Kouvolassa	—
(Helluntai)			
27. 5.	YJ — TP	Yli-Härmässä	—
3. 6.	TP — IK	*)**Tampereella**	—
17. 6.	PT — TP	Helsingissä	—

*) Lihavointi kotiotteluille.

Syyskierros:

29. 7.	NJ — TP	Nurmossa	—
5. 8.	TP — Kiri	*)**Tampereella**	—
12. 8.	HP — TP	Haminassa	—
18. 8.	TP — RU	*)**Tampereella**	—
26. 8.	LMV — TP	Lahdessa	—
2. 9.	TP — ViVe	*)**Tampereella**	—
16. 9.	TP — TMP	*)**Tampereella**	—
23. 9.	Veikot — TP	Jyväskylässä	—

Pyrinnön pesäpalloharjoitukset

Nalkalan kentä:

Miehet tiistaisin	klo 20 —22
torstaisin	„ 18.30—20
Naiset maanantaisin	„ 18.30—20
ja tytöt keskiviikkoisin	„ 17 —18.30
Pojat 14—18 v. perjantaisin	„ 18.30—20

Yhteisharjoitukset sunnuntaisin klo 9—11.

Tammelan pallokentän etukentä:

Edustusjoukk. pelaajille keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 17—18.30

Martti Virhimo

Martti Kokkonen

LIITY PYRINTÖÖN

Liity „Kansallispelimme" pesäpallon harrastajien joukkoon

Pesäpallojaoston johtokunta:

Puh.joht. Olavi Kotkaslahti, Vehmainen
Sihteeri Olavi Anttonen, Osmonkatu 1 ovi 12
Rahastonh. Elo Kajander, Koulukatu 16 B 23
Jäsenet: Elja Boman, Puuvillatehtaankatu 12
Paavo Koiranen, Aitolahti
Teuvo Koiranen, Pinsiö, Pyrinnön Urheilumaja
Jukka-Pekka Pennanen, Hämeenpuisto 33 B 40

Tampereen Pyrinnön kuvan naisten joukkue voitti Hämeen piirin mestaruuden.

Pyrinnön naisten joukkue. Edessä vasemmalta lukien Kaija Isosaari, Sirpa Pajunen, Tuula Helen ja Anita Suu ronen. Takarivissä Seija Virtala, Airi Pitkänen, Eija Boman, Ritva Rautio ja Ritva Helin. Kuvasta puuttuva Eila Savola, Marja Kyttä ja Tuija Juutilainen.

Tampereen Pyrinnön kuvan naisten joukkue nousi vuonna 1958 mestaruussarjaan.

Joukkueessa pelasivat Eija Boman, Ritva Helin, Kaija Isosaari, Tuija Juutilainen, Marja Kyttä, Helena Laurila, Sirpa Pajunen, Airi Pitkänen, Ritva Laurila, Eila Savola, Liisa Silius ja Maija Silius.

https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/3089767?term=pesäpallon&page=7
digi.kansalliskirjasto.fi
Suomeksi
Kirjaudu
HAKU... / AAMULEHTI / 1959 / 15.06.1959 NO 159
7 / 12

maalla ottivat yhteen Alajärven|Kiri ..... 5 0 1 4 12—33 1| VaPa (2—2).

Pallonlyöntiä aurinkoisella kentällä. Pyrinnöllä on sisävuoro elilisessä naisten SM-sarjan ottelussa.

PYRINNÖN pesäpallojoukkue selvitti tänä syksynä melko vaivattomasti nousunsa Suomen sarjaan. Kuvassamme joukkueen pelaajistoa. Edessä vasemmalta lukien Y. Häyhä, A. Luodelahti ja K. Wirzenius, takana J. Porras, V. Salonen, K. Halonen, A. Vaittinen, A. Jantunen ja R. Kääriäinen. Lisäksi ovat joukkueessa pelanneet T. Koiranen, E. Korteniemi ja M. Kokkonen.

Tampereen Pyrinnön miesten joukkue nousi vuonna 1959 maakuntasarjastakarsintojen kautta suomensarjaan.

Tampereen Pyrinnön naiset pelasivat mestaruussarjassa 1960-luvulla

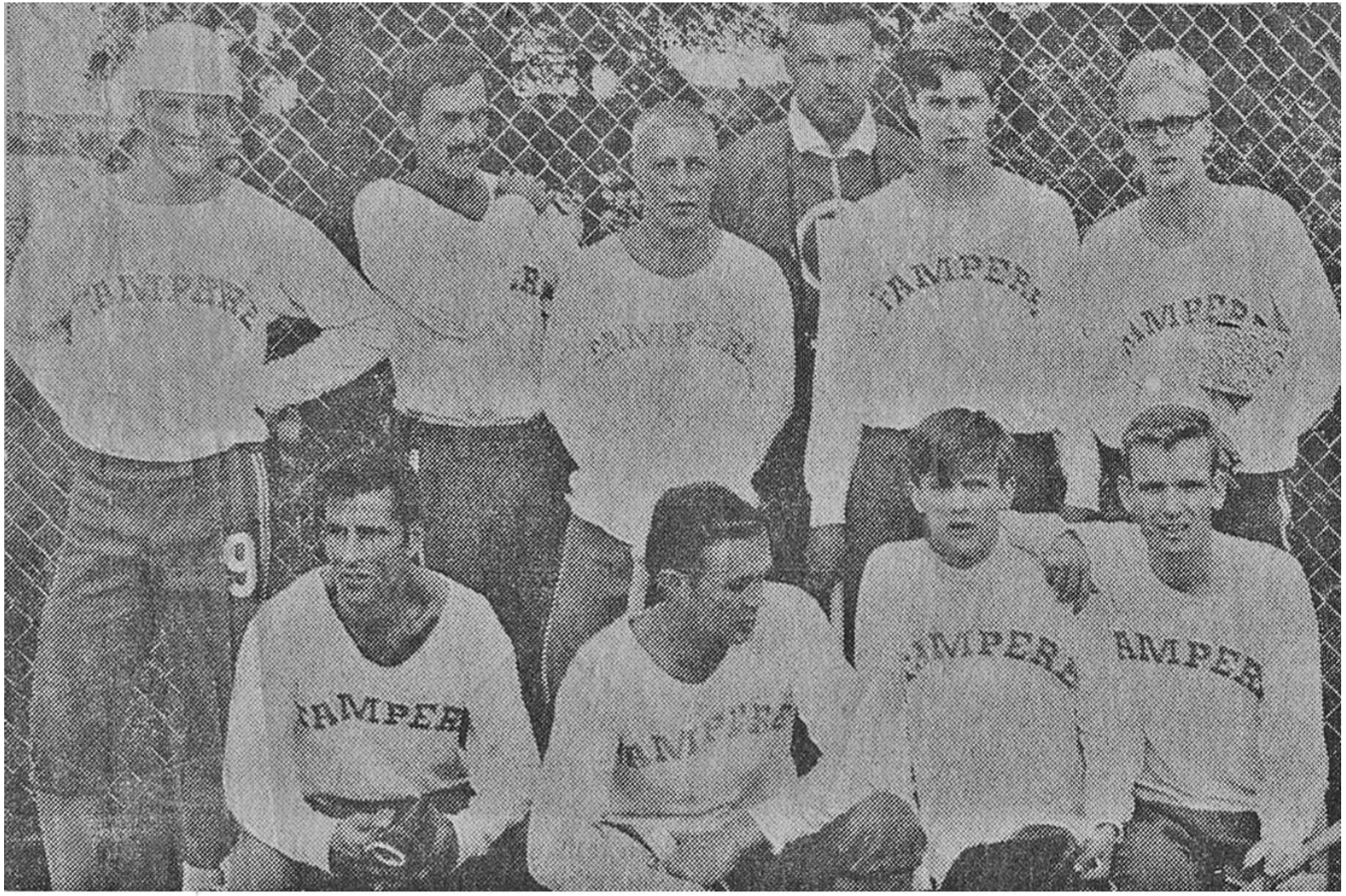
SUOMEN SARJAAN. Tampereen Pyrinnön pesäpallomiehistö raivasi tiensä Parkanossa järjestetyissä karsintaturnajaisissa Suomen sarjaan. Kuvassa TP:n joukkue, takana vas. lukien Ami Hänninen, Pekka Helen, Osmo Keronen, Urpo Riihinen, Pekka Halme ja huoltaja Eino Toivonen sekä edessä Risto Äärinen, Ville Männistö, Matti Mäkinen ja Reijo Pajunen. Edustusjoukkueessa ovat lisäksi pelanneet Matti Lepänhaara, Kyösti Juvonen ja Juhani Ranta.

Tampereen Pyrinnön kuvan miesten joukkue nousi vuonna 1964 maakuntasarjasta suomensarjaan

Kuvan Hämeen piirin miesten pesäpallojoukkue voitti hieman yllättäen vuonna 1966 SVUL:n Suomen Suurkisoissa Helsingissä pelatun maakuntacupturnauksen mestaruuden. Joukkueessa oli useita Pyrinnön pelaajia.

SUOMENSARJALAISET. Eturivi vas. Reijo Salonen, Pentti Linna, Pertti Matara, Kauko Tikka. Takarivi vas. Martti Mäkinen, Kyösti Juvonen, Reijo Pajunen, valmentaja Martti Kokkonen, Esko Mäkinen ja Tapani Junnila. Kuvasta puuttuvat Matti Niemi, Pekka Halme ja Martti Salokorpi.

Tampereen Pyrinnön miesten joukkue pelasi maakunta- ja suomensarjoissa aina 1970-luvulle asti. Pyrintö nousi kuvan joukkueella vuonna 1968 maakuntasarjasta suomensarjaan.

Suomensarjan pesäpallo-ottelu

Loimaan Palloilijat — Tampereen Terä

Loimaan Palloilijat

1. Markku Leino 2-k
2. Pertti Kulmala 3-k
3. Paavo Saastamoinen I
4. Esko Mäkinen 2-v
5. Simo Lieskivi 2-p
6. Esko Hannukainen 3-p
7. Pekka Saarikko 3-v
8. Pentti Haapanen 1-v
9. Pertti Leino s

Simo Sikilä

Heikki Haapanen

PELINJOHTAJA

Simo Koivula

Tampereen Terä

1 Erkki Toivola
2 Pekka Nousiainen
3 Pertti Matara
4 Martti Ahokas
5 Martti Salokorpi
6 Tapani Vihanto
7 Erkki Räsänen
8 Heikki Sukki
9 Risto Keski-Jyrä

Hannu Kortesluoma

Olli Vainio

PELINJOHTAJA

Kyösti Juvonen

Tampellan Terän miesten pesäpallojoukkue pelasi suomensarjassa vuosina 1974-1978.

’Puulaakista kaikki alkoi’

’Klasu’ muistelee

Puulaakipesäpallostahan tämä Manse oikeastaan lähti liikkeelle, muistelee Manse pp:n isäksi — ja täydellä syyllä — usein mainittu Klas M i l d h seuran kasvua yhden joukkueen seurasta nyt yli kymmenen kilpajoukkuetta käsittäväksi pesäpallon erikoisseuraksi, jonka joukkueet ensi kesänä pelaavat aina perussarjasta mestaruussarjaan saakka.

Nuoruudessaan Kouvolasta, Lahdesta ja Kuusankoskelta pesäpallokipinän saanut ’Klasu’, niin kuin häntä pesäpalloympyröissä tavataan kutsua, muutti Tampereelle aivan 50-luvun alussa. Silloin Pyrintö oli vielä vahva nimi Suomen pesäpalloilussa, mutta tipahtaminen mestaruussarjasta aloitti hiljaisen harrastuksen hiipumisen. Kun tultiin 70-luvun alulle, Pyrintö oli kokonaan lopettelemassa varsinaista kilpapesäpalloa.

”Olin vetänyt työpaikkani Tampellan puulaakipesäpalloa vuodesta 1959 lähtien ja voitimmekin pari kolme puulaakimestaruutta. Lähinnä kai näiden innostamana heräsi ajatus ryhtyä pelaamaan varsinaista kilpapesäpalloa, jonka ajatuksen Tampellan johto esityksestäni hyväksyi”, muistelee Klasu.

Niin perustettiin keväällä 1972 Tampellan Terä.

— Tai oikeastaan tämä nimi jäi vapaaksi samannimiseltä jalkapallojoukkueelta, jolta saimme käyttöömme valmiiksi rekisteröidyn yhdistyksen, sääntöjä vain muutettiin, sanoo Mildh.

— Pyrintöläiset tulivat Tampellan Terään mukaan, muistaakseni kuitenkin runsas puolet oli tampellalaisia. Pyrinnöllä oli pesäpallossa maakuntasarjapaikka hallussaan, jonka saimme suoraan nimiimme. Vuoden pelasimme maakuntasarjassa, seuraavana nousimme komeasti Suomen-sarjaan, jossa vierailu jäi kuitenkin lyhyeksi. Maakuntasarjassahan miesten yksösjoukkue on sitten jatkuvasti pysynytkin.

Mansen perustaminen tuli ajankohtaiseksi 70-luvun lopulla, kun tehtaan johto päätti lähteä tukemaan vain puulaakiurheilua ja luopua kilpaurheilusta. Jonkin aikaa pesäpalloa harrastettiin Tampereen Teränkin nimellä, mutta seuraa ei kyllä ehditty rekisteröidä. Neuvoteltaessa jatkotoimista, jollakin välähti, taisi olla mainosasiat hyvin tunteva Aarne Vanhatalo, joka ehdotti nimeksi yksinkertaisesti Manse pp:tä. Ja sehän on tamperelaisille läheinen ja sitäpaitsi nuorekas, luonnikas nimi, myhäilee Mildh.

Puulaakista kaikki alkoi

— Kun lähdimme Mansena pelaamaan, oli vain yksi miesten joukkue, nykyinen maakuntasarjassa pelaava ns. miesten ykkönen. Sitten keväällä 1979 Pertti Matara ilmoitti saavansa kokoon naisten joukkueen, hän oli harjoittanut aluksi Keskussairaalan naisjoukkuetta, josta tosin sitten vain harvat jatkoivat varsinaisessa kilpajoukkueessa. Ja tästä naisten joukkueestahan vasta sitten on seuralle ollutkin iloa! Ja onneakin on ollut vähän mukana. Pääsimme näet suoraan maakuntasarjaan, koska naisjoukkueita oli silloin niin vähän.

Viimeisin merkittävä kehitysvaihe oli se, kun Kauppipesäpallon pojat liittyivät tämän vuoden keväällä Mansen riveihin ja näin saatiin kehityskelpoinen miesten kakkosjoukkue, joka nousikin heti piirinsarjaan. Samalla junioritoiminta on vireytynyt erittäin suuresti. Esimerkiksi Lielahden alueelta on saatu useita kymmeniä uusia pelaajia, Mildh toteaa.

’Tiukkaa oli’

Entä vaikeudet? Millaista on ollut matkan varrella?

— Eihän niitä juuri kannata muistella, kun muuten on mennyt näin hyvin ja kun nyt asiat ovat jo laajemman porukan käsissä, sanailee Mildh.

— Mutta kyllä joskus on ollut tiukkaa, se on myönnettävä. Kerran jouduin omasta pussista — ts. pankin vekseillä — pistämään palkintomatkan Ruotsi—Suomi -maaotteluun, kun tehdyt sopimukset eivät firman kanssa pitäneetkään. Ja puhelinlaskut ovat kyllä olleet normaalia suuremmat jatkuvasti, kun alkuvuosina jouduin paljolti vastaamaan asioista yksin. Esko Mäkinen, Pertti Matara ja Ulla Tuominen ovat ratkaisevasti avustaneet viime vuosina kilpailutoiminnan ylläpitämisessä. Mutta nythän seuran toiminta on jo niin laajaa — se on tavallaan räjähtänyt käsiin — että loppukesästä suoritettu uudelleen organisointi on ollut välttämätöntä. Kun nyt olen itse päässyt kuusikymppisen paremmalle puolelle ja lisäksi vielä sairaseläkkeelle, on selvää, että puhtia ei itsellänikään ole enää kuten ennen, mutta kokemukseni on käytettävissä ja mukana olen mielelläni jatkossakin, sanoo Klasu, joka edelleen on yksi kilpailutoiminnan päävastaajista ja seuran johtokunnan itseoikeutettu jäsen.

Klasulle eivät ole kiitollisia vain kaikki Manse pp:n aktiivit ja tukijat, vaan Klasulle saa olla kiitollinen koko Tampereen kaupunki siitä, että kilpapesäpalloilu ei sittenkään kuollut Tampereella, että meillä nyt on oma pesäpallon erikoisseura ja että Tampereella taas pelataan pesäpalloa mestaruussarjatasolla. Ja kuinkas muuten, niin modernisti naisten voimin. Ainahan ne Tampereen tytöt!

Tampellan Terän tunnus ja peliasu 1970-luvulla

Klas Mildh oli taustalla mukana Tampellan Terän ja Masen pesäpallotoiminnassa.

Tampereen Weikkojen pesäpallojoukkue vuodelta 1976.

Mansen Pesäpallon miesten joukkue …

Naisten Suomen Cupin voittaja Manse-pp, joka voitti lohkonsa suomensarjassa huikealla juoksusuhteella 414-70!
Takana vas. Riitta Ahlfors, Taina Virta, Erkki Räsänen (valm.), Aila Mäkinen, Eira Oinonen, Ulla Tuominen, Auli Bergius, Pertti Matara (pelinjoht.), Minna Luotonen.
Eturivi vas: Riitta Lehvä, Terhi Lehvä, Irma Mäenpää, Eeva Ruponen, Kirsti Kuisma ja Päivi Kangasvieri

Kuvan Manse PP:n naisten joukkue voitti vuonna 1980 Suomen Cupin.

Tyytyväisiä ilmeitä. Manse PP:n naisjoukkue on syksyllä 1981 voittanut Lohjan toistamiseen ja varmistanut nousun SM-sarjaan. Klas Mildh kuvassa ensimmäinen vasemmalta.

Manse pp:n naisten SM-sarjan joukkue: Riitta Lehvä (alarivi vas.), Irma Mäenpää, Terhi Lehvä, Eeva-Liisa Tilkanen (toinen rivi vas.), Minna Luotonen, Auli Heinonen, Eira Oinonen, Ulla Tuominen, Anne Bäckman (ylärivi vas.), Eeva Ruponen, Tarja Salonen, Katariina Poutiainen ja pelinjohtaja Pertti Matara.

Manse PP:n naisten mestaruussarjajoukkue vuodelta 1982.

Manse PP:n naisten mestaruussarjajoukkue vuodelta 1983

Manse naiset voittivat vuonna 1984 Suomen mestaruuden.

Manse miehet tekivät kuvan joukkueella hurjan nousu maakuntasarjasta mestaruussarjaan vuosina 1988-1990.

Jani Halme, Sami Jalonen,Vesa Kattelus, Timo Lehtonen, Toni Mustasilta, Jouni Mäkinen, Mara Mäkinen, Marko Mäkinen, Mika Mäkinen, Turkka Mäkipää, Jarmo Ojanen, Keijo Olli, Tuomo Ranttila ja Sami Virtanen
Pelinjohdosta ja valmennuksesta vastaa Jukka Kuusisto ja Kari Olli. Joukkueenjohtajana toimii Jari Ikola ja huollon vastaavana Paavo Kärenaho sekä lihaskuntoa ylläpitää Jussi Lintula.

Hämeen Pesä-Haukkojen ykköspesiksen joukkueet vuosilta 1996 ja 1997.
Seura toimi vuosina 1995-1998.

2006, 28.12.2006

Pispalan Pesis naisten Superpesikseen

Superpesis Oy:n hallitus on päättänyt antaa Superpesis-paikan tamperelaiselle pesäpalloseuralle Pispalan Pesikselle. Päätöksen taustalla on kilpailumääräysten kohta, jonka perusteella viime kesänä naisten Superissa säilynyt Sotkamon Jymy ja Pispala ovat tehneet sopimuksen kilpailutoimintansa uudelleen järjestämisestä.

Sopimus sisältää sarjapaikkojen vaihdon seurojen välillä.

Koska Pispalan Pesis oli aloittanut valmistautumisen ensi kesäksi ykkössarjaan, annetaan heille tammikuun loppuun asti aikaa osoittaa, että seura täyttää Superpesiksen lisenssijärjestelmän kilpailulliset ja taloudelliset ehdot. Kaikkien Superpesiksessä pelaavien seurojen on täytettävä lisenssin kilpailulliset ja taloudelliset vaatimukset.

Päätös on tehty yhteistyössä Suomen Pesäpalloliiton kanssa. Pesäpalloliiton kilpailun johtoryhmä on myöntänyt Sotkamon Jymylle ykköspesispaikan edellyttäen, että Superpesis myöntää Superpesis-lisenssin Pispalalle. Taustalla on se, että tällä päätöksellä haluttiin turvata myös naispesäpallon asemaa Kainuussa ensi vuonna ykkössarjatasolla.

2007

Pispalan Pesis luopuu naisten Superpesiksestä

Paikka naisten Superpesiksessä ei vaikuta olevan kovin haluttu. Tamperelainen Pispalan Pesis ilmoitti tänään, että se luopuu paikastaan sarjassa. Pispala pääsi korkeimpaan sarjaan Sotkamon luovuttua omasta paikastaan.

Pispalan Pesis perusteli luopumistaan sekä taloudellisilla että joukkueeseen liittyvillä syillä. Superpesis Oy:n tiedotteen mukaan PiPe katsoi, että sen mahdollisuudet pelata ylimmällä sarjatasolla ovat heikentyneet niin paljon, että muulle ratkaisulle ei ollut mahdollisuutta.

Hämeenkyrön Räpsän historiaa

2002 seuran naisjoukkue nousi Suomensarjaan ja 2003 voitti Suomensarjan länsilohkon, mutta lohkojen välisessä ylemmässä sarjassa joukkue sijoittui lopulta yhdeksänneksi.
Ylöjärven Pallo pelasi myös Suomensarjaa ja koska heillä oli joukkue hajoamassa ja Räpsä halusi keskittyä nuorten Superpesikseen ja tavoitella seurahistorian ensimmäistä SM-mitalia päätettiin vuonna 2003 perustaa YPAn ja Räpsän yhteinen edustusjoukkue/seura, jonka nimeksi tuli Pispalan Pesis ry ja kotipaikaksi Tampere. Seuralle siirrettiin Räpsän Suomensarjan sarjapaikka. Sopimuksen mukaan joukkueessa oli kuusi kiintiöpaikkaa molempien ylläpitäjäseurojen kasvateille. Joukkue voitti Suomensarjan 2004 ja nousee Ykköspesikseen kaudelle 2005.

Vuonna 2006 PiPe on Ykkössarjan paras ei ”superin kakkosjoukkue” ja Sotkamon luovuttua Superin sarjapaikasta, kabinettipäätöksellä helmikuussa 2007 seura nostetaan Superpesikseen, josta joukkue tosin joutuu luopumaan.

Samaan aikaan Räpsän B-tytöt nostavat seuran naisten Suomensarjaan ja kaudeksi 2007 Ykkössarjaan. Joukkueesta piti tulla farmijoukkue PiPelle, mutta Pipen luovuttua sarjasta, seuran lippulaiva oli taas Räpsän nimellä pelaava naisten Ykkössarjajoukkue. Seura pelasi kuusi vuotta.

Manse naiset voittivat Suomen mestaruuden kaudella 2017.

Manse miehet voittivat Suomen mestaruuden vuonna 2021

Manse naiset voittivat pesäpallon hallimestaruuden vuonna 2023

Manse naiset voittivat Suomen mestaruuden kaudella 2024.

Tre
Pe-Pe
1945
MANSE
P
VL
MAILAPOJAT
1927
T
T
P
U

P
SUOMEN MESTARI
NAISET
1933

P
SUOMEN MESTARI
NAISET
1935

P
SUOMEN MESTARI
NAISET
1936

P
SUOMEN MESTARI
NAISET
1937

SUOMEN MESTARI
MIEHET
1942

SUOMEN CUP
MESTARI
NAISET
1980

SUOMEN MESTARI
NAISET
1984

MANSE
SUOMEN MESTARI
NAISET
2017

MANSE
SUOMEN MESTARI
NAISET
2024

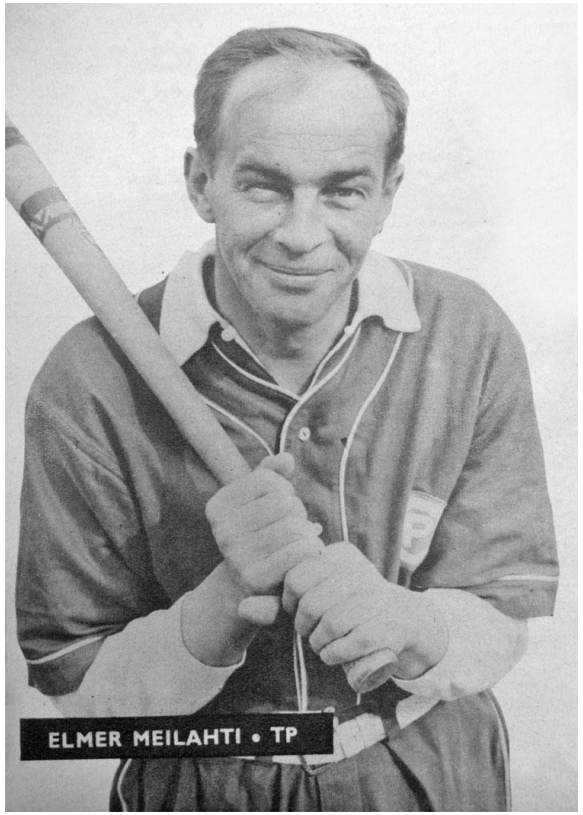

MANSE
SUOMEN MESTARI
NAISET
2025

MANSE
SUOMEN MESTARI
MIEHET
2021

MANSE
SUOMEN MESTARI
MIEHET
2025

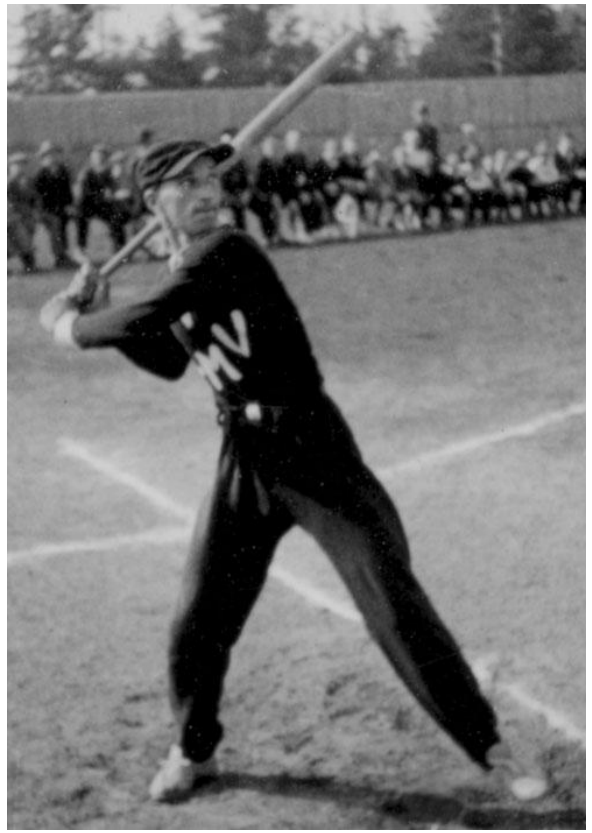
Esimerkkejä Tampereen pesäpallon kunniagalleriaan esitettäivistä henkilöistä

- Urho Veneskoski, 1920-luku
- Aino Liimatainen, 1930-luku
- Jaakko Aalto, 1930-luku
- Lauri Ruohola, 1930-luku
- Mauno Heliö, 1930- ja 1940-luku
- Elmer Meilahti, 1940- ja 1950-luku
- Teuvo Heula, 1950-luku
- Seppo Aarnivala, 1950-luku
- Klas Mild, 1970-luku
- Esko Mäkinen, 1970-luku
- Pertti Matara, 1980-luku
- Marita Karhunen, 1980-luku
- Irma Mäenpää, 1980-luku
- Riitta Lehvä-Korpi, 1980-luku
- Mansen nykyiset pelaajat 2000-luvulla
- Koirasen veljekset, 1950-luku
- Arvo Jantunen, 1950-luku
- Martti Kokkonen, 1950-luku
- Lauri Ritvola, 1940-luku
- Esa Lahtinen, 1930- ja 1940-luku
- Simo Salminen, 1950-luku
- Juhani Vellamo, 1930-luku
- Hans Porras, 1950-luku

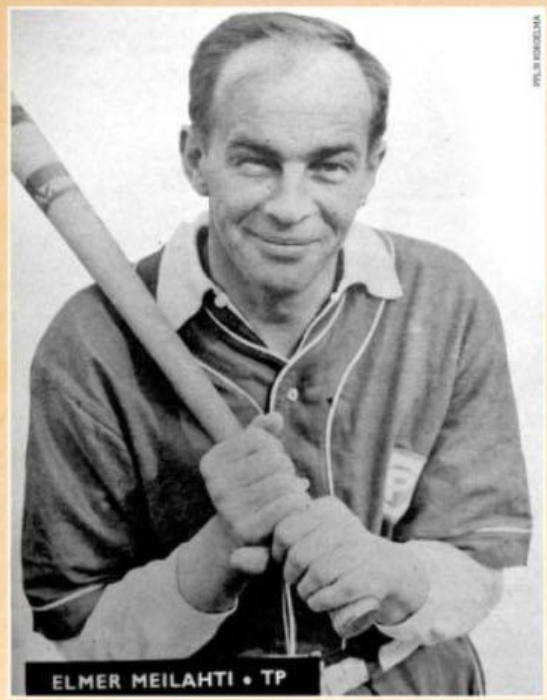

Tamperelaisia huippupesäpalloilijoita Elmer Meilahti, Aino Liimatainen, Marita Karhunen ja Jaakko Aalto. Kolme ensin mainittua on valittu valtakunnalliseen pesäpallon kunniagalleriaan.

Todellinen pommittaja

PVL:N KOKOELMA

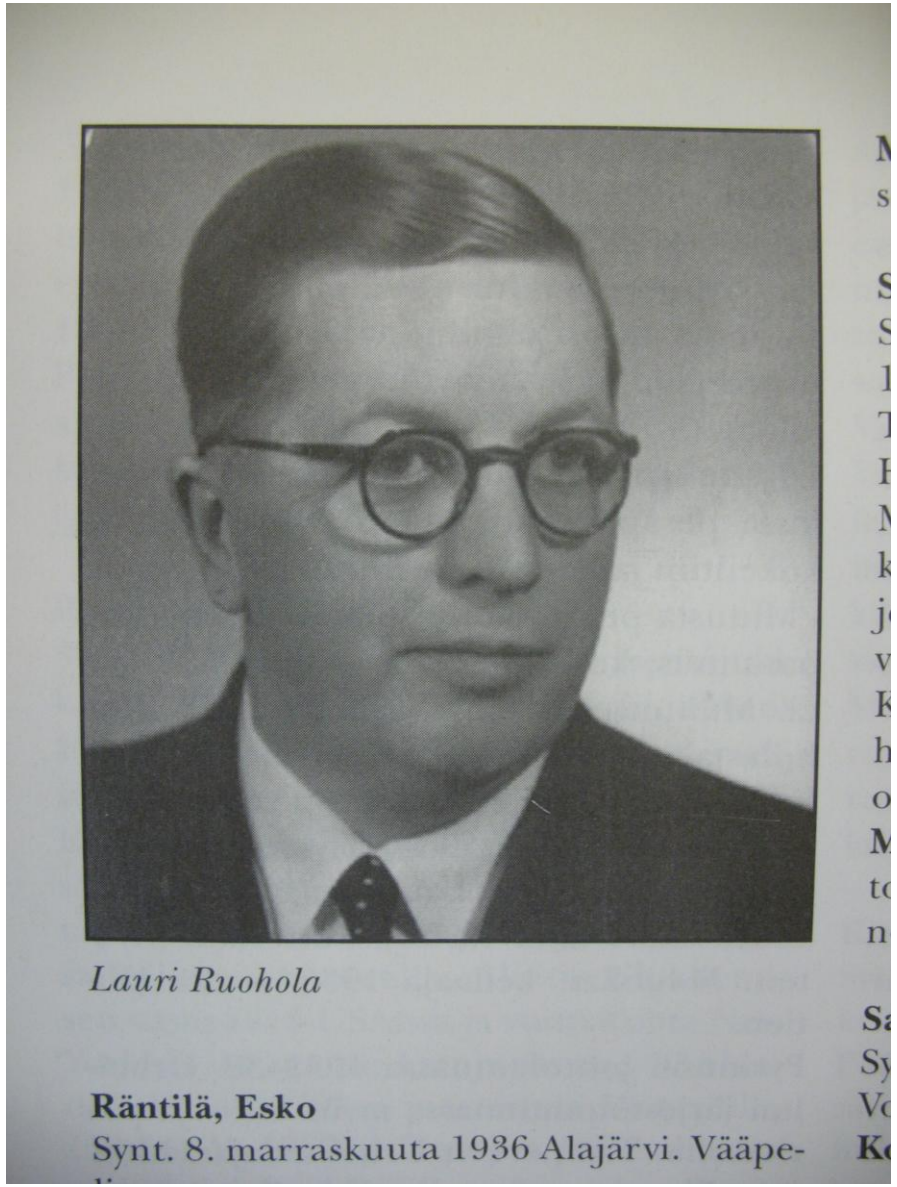
HISTORIA Elmer Meilahti on pesäpalloilun suurimpia legendoja. Yhdentoista Itä-Lännen pyssylyöjä pommitti jatkosodassa lentäjänä puna-armeijan muodostelmia ja pesisareenoilla vastustajien ulkokenttiä. Peliin hän tuli lentohaalarissa.

TIMO SIHVO Lappeenranta

SA-KUVA

T-LeLv 35:n ohjaajaoppilaita odottelemassa siirtymistä rintamalaivueisiin Vesivehmaalla 4. kesäkuuta 1943. Elmer Meilahti toinen vasemmalta. Hävittäjä on hollantilainen Fokker D.XXI.

Lauri Ruohola

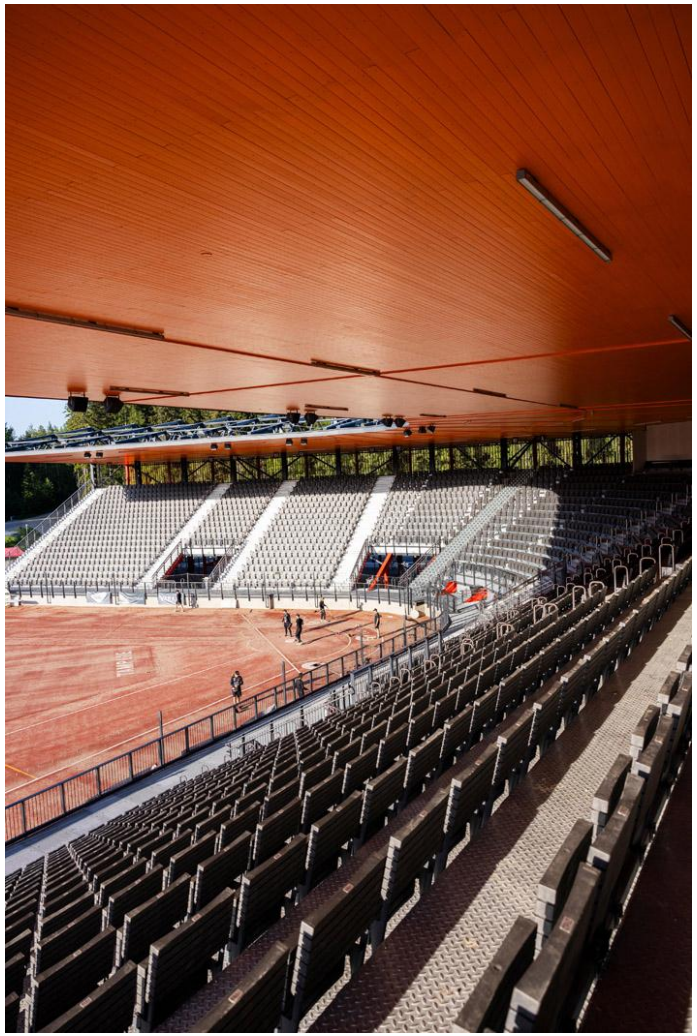
Räntilä, Esko
Synt. 8. marraskuuta 1936 Alajärvi. Vääpe-

Lauri Ruohola oli 1930-luvulla keskeinen vaikuttaja tamperelaisen pesäpallon nousun taustalla.

Pesäpallokentät

- Koulukadun kenttä (Talouskoulun kenttä)
- Kasarmin kenttä
- Tammelan kenttä
- Nalkalan kenttä
- Hippoksen kenttä ravirata
- Amurin kenttä
- Kaupin kenttä

P

MAILAPOJAT
1927

T
P-U

1929
K

T

Tampella

TAMPERE
Manse
PP

PISE

HPH
TAMPERE

PISPALAN
2003
PESIS

MANSE
P